«КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы»МКҚК
Әдіскері:Баграмова Н.С. _____
«02» 05 2025 жыл

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2024-2025 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: «Қошақан» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 05.05-08.05.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 05.05.2025**	**Сейсенбі 06.05.2025**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі 08.05.2025**	**Жұма**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	**Күй күмбірі -** балаларды қабылдау барысында үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау,ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын арттыру. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. **(қазақ тілі***)**				
	Қауіпсіздік ережесі әлеуметтік эмоционалды дағдыларды қалыптастыру, балалармен бірге жол ережелері туралы мультфильмдер көруге кеңес беру, ұсыну. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**"Жануарларға арналған қора" құрылыс ойыны** **Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан,	**"Айболит машинасының қақпасы" құрылыс ойыны** **Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру.		**"Жүк көлігін салу, жолдар" құрылыс ойыны** **Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға,	

	үлгі бойынша, ойдан құрастыру. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Материал:** кірпіш. Ойын барысы. Тәрбиеші үй жануарларының жиынтығын әкеледі және қасқырлар оларды жеп қоймас үшін қашып кетпес үшін оларға қора салуды ұсынады. Тігінен салынған кірпіштен салу керек. **(құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Көктем гүлдері»** **Міндеті:** Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Ойын тапсырмасы: Машаға анасына гүл шоғын жинауға көмектесу, өйткені оның бүгін туған күні бар. Балаларға сары,	Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Материал: кірпіш Ойын барысы. Жолбарыс хайуанаттар бағында ауырып қалды. Жақсы дәрігер Айболит науқасты емдеу үшін көлікпен жүреді, көлік саябаққа кіреді, ағаштар одан әрі жүруге кедергі келтіреді. Сіз бен біз шұғыл түрде көлік қақпасын салуымыз керек. Балалар өз ғимараттарын ұсынады **(құрастыру)** **«Жирафтағы дақтар»** **Міндеті:** Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Сергіту сәті: "Жирафтарда"** Өлең барысында балалармен бірге қимылдар жасау. Жирафтарда дақтар бар, (Бүкіл денені алақанмен шапалақтау) Дақтар барлық жерде.		қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Материал: текшелер мен кірпіштер. Ойын барысы. Тәрбиеші топқа бағдаршам енгізеді, балалар бағдаршам туралы білетіндерін есіне алады. Сізбен бірге жол мен көлік салайық, қалай салу керектігін көрсетеді, ғимараттарды ойнайды. **(құрастыру)** **«Қолтырауын»** **Міндеті:** Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** қолтырауынның суретін іліп, балаларға сұрақтар қояды: - қолтырауын қандай? Ол қандай түсті? Оның денесі қандай? Басы қандай? Аузы қандай? Құйрығы ше? Ал табандары? Содан кейін ол қолтырауын туралы аздап айтады: қолтырауындар өте жыртқыш және қауіпті. Олар көп уақытын суда өткізеді. Олар өздерін жасырады, тек көздер мен	

	қызыл, жасыл, көк гүл элементтерін таңдауға көмектесу. Бұл элементтерден қызыл, сары және жасыл, көк гүлдер жасауға көмектесу. Ойын ережелері: гүлдің элементтерін түсі бойынша дұрыс таңдау, қолдану арқылы жапырақшаларды гүлдің ортасына қосу. Қиындық кезінде бір-біріне көмектесу. Бір-біріне кедергі жасамау. **(мүсіндеу)**	Жирафтарда дақтар бар, Дақтар барлық жерде. Маңдайда, құлақта, мойында, шынтақта, (Екі сұқ саусақ дененің тиісті бөліктеріне тиеді.) Мұрынға, асқазанға, тізе мен шұлыққа. - Бүгін бізге кім келеді? Дұрыс, жираф. Біреу есікті қағып, ойыншық жираф пайда болады. Балалар онымен амандасады, оны сипаттайды: жирафт ың қоңыр дақтары бар сары жүні бар, ол өте ұзын, аяғы ұзын, құйрығы, мойны, тілі бар (балалардан олардың тілі қанша екенін көрсетуін сұрау). Басында құлақ пен мүйіз бар. Жираф ыстық елдерде тұрады. Ол биік ағаштардың жапырақтарын жейді. Біздің жирафқа не жетіспейді? Оның денесіндегі дақтар. Сендер ермексаздан жирафтың дақтарын мүсіндейсіңдер. **(мүсіндеу)**		танауларды сыртқа шығарады, дем алып, олжаның қай жерде пайда болатынын бақылайды. Денесі үлкен бөренеге ұқсайды, қолтырауынның басы тегіс, күшті, кең ашылатын аузы бар, оның көптеген тістері бар. Аяқтары қысқа, бірақ құйрығы ұзын және қалың. Қолтырауынның жүні жоқ, терісі қалың қабыршақтармен жабылған. Сендер қолтырауынға сәйкес ермексазды алып, қолтырауынның денесін мүсіндейміз. **(мүсіндеу)**	
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ №17 Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды артта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші				

	қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(дене тәрбиесі**)**				
Таңғы ас	**Үнемді тұтыну** **Мақсаты:** табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. берілген тағамды толық ысырыпссыз жеуге, мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру.				
	Гигиеналық шаралар: Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған әлеммен таныстыру)**		**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған әлеммен таныстыру)**	

	әлеммен таныстыру)				
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны **«Кім келді?»** Қане, қане кім келді? Біз, біз, біз! Апа, апа, бұл сіз бе? Иә, иә,иә! Әке,әке бұл сіз бе? Иә,иә,иә! Ағатайым, бұл сіз бе? Иә,иә,иә! Қарындасым, бұл сен бе? Иә,иә,иә! Біздер тату жанұя Иә,иә,иә! Орындалуы: 1. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 2. Екі қолдағы басбармақтарды қосып ұстап, қалған саусақ ұштарын бір мезгілде соғады. 3. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 4. Сұқ саусақтардың ұштарын соғады. 5. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады.	**Саусақ ойыны «Үкі»** Орманда қараңғы Бәрі-бәрі ұйқыда Үкі ғана ұйықтамапты Маңғазданып отыр қатты Әрі-бері отырды да Қараңғыға қанат қақты. Орындалуы: 1. Екі қолдың білезіктерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады.(«Орман») 2. Алақандарын беттестіре жақтарына таянып «ұйқыға кетеді». 3. Бас бармақ пен сұқ саусақтың біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («үкінің көздері»). 4. Қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («маңғаз үкі»). 5. Қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады.		**Саусақ жаттығуы:** **«Қуыр-қуыр, қуырмаш»** Тәрбиеші балалармен қолдың саусақтарын, бас бармақтан бастап, шынашаққа дейін, аттарын атап шығады. Олар бір-бірімен туған бауырлар сияқты. Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Бес саусақ түгел жұмылады Енді, қайтадан бас бармақта бастап мына сөздерді айтып саусақтарды жазады. Сен тұр – қойыңа бар, Сен тұр – түйеңе бар, Сен тұр – жылқыңа бар, Сен тұр - жылқыңа бар, Ал сен кішкентай бөбек, қазанның қаспағын қырып жеп, жыламай үйде отыр. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	

	6. Ортаңғы саусақтардың ұштарын соғады. 7. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 8. Аты жоқ саусақтардың (шылдыр шүмек) ұштарын соғады. 9. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 10. Кішкене саусақтардың ұштарын соғады. 11. Барлық саусақтардың ұшымен бірге соғады. 12. Алақандарымен шапалақтайды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Қолға, алып шарды, Үрлеймін мен былай. Уф-ф-ф, Үрлеймін деп қатты, Жарып алдым шарды. Пах. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**			
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Сауықтыру-шынықтыру шаралары Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру	**Қазақ тілі** **«Шұбар тауық» ертегісі** **Міндеті:** Балалардың өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын		**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Сауықтыру-шынықтыру шаралары Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру.	

	шараларының кешенін жүзеге асыру.	есімімен толық, дұрыс атауға баулу		Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойында мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыруөнерімен таныстыр Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс қимылдарын қайталау	
	Дидактикалық ойын: **"Ұзын-қысқа"** **Міндеті:** Кеңістікті бағдарлау. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол. **Барысы:** Үстелге екі картон жолақ орналастырылған - ұзын және қысқа (ұзындығы бірдей). Қуыршақ пен Аю кең жолақпен (жолмен) жүре алады, ал олардың біреуі ғана тар жолақпен жүре алады. Немесе сюжетті екі машинамен жоғалтуға болады. **(математика негіздері)**	**Дидактикалық ойын**: **"Фигуралар қандай"** **Міндеті:** Кеңістікті бағдарлау. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол. **Қажеті материалдар:** Қуыршақ. Демонстрациялық: үлкен картон фигуралары: шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш, сопақ, шеңбер. Барысы: әр пішіннің 2 фигурасы кішірек. Қуыршақ фигураларды		**Дидактикалық ойын**: **"Кімге қандай форма"** **Міндеті:** Кеңістікті бағдарлау. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол. **Материал.** Үлкен аю мен матрешка. **Барысы:** әр түрлі түстер мен өлшемдегі үш шеңбер мен сопақ, әр балаға 2 Үлкен тәрелке. Тәрбиеші шеңбер мен сопақшаны көрсетеді, балалардан осы фигуралардың аттарын еске түсіруді, олардың бір-бірінен қалай ерекшеленетінін көрсетуді, контурларды саусақтарымен	

	Дидактикалық ойын: «Маймылдар» **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы жасау. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Қажетті материалдар:** түймелердің екі бірдей жиынтығы (түймелердің түсі, пішіні, өлшемі әртүрлі болғаны жөн) 9 дана, 9 ұяшықтан тұратын екі карта – 3-тен 3-ке дейін. **Ойын барысы:** Алдымен балаңмен түймелерді қарастыру-ең үлкені қайда, ең кішісі қайда, түймелері бірдей түсті, пішіні бар ма. * Бір карточканы тәрбиеші екіншісін бала алады. Түймелерді де осылай таратамыз. тәрбиеші өз алаңында 2-3 түйменің тіркесімін орналастырады. Балаыы мұны өз картасында қайталауға шақыру.	әкеледі. Тәрбиеші балаларға шаршы мен үшбұрышты көрсетеді, бірінші фигураның қалай аталатынын сұрайды. Жауап алғаннан кейін ол екінші қолында үшбұрыш бар дейді. Тексеру саусақпен контурды сызу арқылы жүзеге асырылады. Үшбұрыштың тек үш бұрышы бар екеніне назар аударады. Балаларға үшбұрыштарды алып, оларды біріктіруді ұсынады. Сол сияқты: тіктөртбұрышы бар шаршы, шеңбері бар сопақ. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Түймелі футбол»** **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы жасау.		табуды сұрайды. "Енді барлық шеңберлерді бір матрешка тәрелкесіне, барлық сопақшаларды екіншісіне - аюға салу". Тәрбиеші балалардың тапсырманы қалай орындайтынын бақылайды, қиын жағдайда баланы фигураны саусақпен айналдырып, оның қалай аталатынын айтуға шақырады. Ойын соңында тәрбиеші қорытындылайды: "біз бүгін шеңберлерді сопақшалардан ажыратуды үйрендік. Аю барлық сопақшаларды орманға апарады, ал матрешка шеңберлерді үйге апарады. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Жұмбақ түймелер»** **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы жасау. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу.**	

	* Төселген түймелерді балаға көрсетіп, оларды есте сақтауға мүмкіндік беру. Содан кейін картаны бір нәрсемен жабыу. Баланың міндеті-есте сақтау үшін ойын алаңына ұқсас комбинацияны қою. **(жапсыру)**	Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Қажетті материалдар:** 7 түйме. **Ойын барысы:** Кілем сияқты ойын алаңын таңдау. Қақпалар бір жағынан жасалады (түймелер бір-бірінен шамамен 10 см қашықтықта орналастырылады). Кілемнің екінші жағында да қақпалар жасалады. Қалған үш түйме-доптар. Соққы жасау үшін саусақпен түймені басу керек. Сонымен қатар, сіз қалған екеуінің арасында орналасқан түймені ғана ұра аласың. Ойыншылар қақпаны кезекпен ұрады. **(жапсыру)**		**Жабдық:** әр түрлі түсті 4 секторға бөлінген кенеп ұсынылған, оған 4 түйме және 4 жіп қоса берілген, олардың әрқайсысы сектордың белгілі бір түсіне сәйкес келеді. **Ойын барысы:** Тәрбиеші балаға әр түрлі түсті 4 секторға бөлінген панельді көрсетеді, ол бұл түймелерге арналған үйлер екенін айтады. Тәрбиеші әр түйменің өз түсті үйінде тұратынына назар аударады және балалардан үй түймелерін табуға көмектесуін сұрайды. "Біз түстерді зерттедік Ал, біз неден бастаймыз? Бізде керемет түймелер бар Олар бізге қазір көмектеседі Біз түймелерді қолымызға аламыз Біз оларға түсі бойынша үй табамыз". **(жапсыру)**	
2-ші таңғы ас	**Үнемді тұтыну** **Мақсаты:** табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. берілген тағамды толық ысырыпссыз жеуге, мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуенге дайындық	**Еңбегі адал-жас өрен:** Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме**				

	Мақсаты: балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **(қазақ тілі***)**				
Серуен	**Бақылау: Торғайды бақылау.** Мақсаты: Торғай жайлы мағлұмат беру.Балаларды құстарға қамқор бола білуге тәрбилеу. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Көркем сөз:** Торғай, торғай, торғайсың Жерден тары шоқып алғайсың. Бөтегеңді томпайтып Биікте ұшып самғайсың. **Сұрақтар:** -Ауламызда нелер ұшып жүр? -Торғай қандай құс? -Түсі қандай? -Олар немен қоректенеді? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал-жас өрен:** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)**	**Бақылау: Көк шөпті бақылау.** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? Дала қандай түске ене бастады? **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер, Оның аты.... (шөп) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал-жас өрен:** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойыны: «Жапалақтар» (дене тәрбиесі**)**		**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал-жас өрен:** **Еңбек:**Алаңды жинау. Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойыны:** «Құстар мен мысық» **(дене тәрбиесі**)** **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту.	

	Қимылды ойыны: «Аңшылар» (дене тәрбиесі)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	**Жеке жұмыс: Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.		**Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.	
Серуеннен оралу	**Еңбегі адал-жас өрен: Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(қазақ тілі***).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар: Үнемді тұтыну** **Мақсаты:** табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз». (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Еңбегі адал-жас өрен.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланы денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру.Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Бесік жыры» М.Беспаев ((музыка****)**				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(дене тәрбиесі**).**				
Бесін ас	**Гигиеналық дағдылар** **Үнемді тұтыну** **Мақсаты:** табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. берілген тағамды толық ысырыпссыз жеуге, мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру.Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Ас ішкенде күнде біз. Сөйлемейміз, күлмейміз. Астан басқа өзгені. Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **Вариативтік, жеке, қосымша бағдарламалар**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:**сөрелер,таразы, касса, ақша, жеміс- жидектер. Шарты:Жеміс – жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша**,** жуғыш заттар. **Шарты:** Күнделікті үйде қолданатын ыдыс, қол киімдер жуатын заттарды алуға бару, бірі жүргізуші,		**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Киімдер бөлімі»** Мақсаты: Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар: сөрелер, таразы, касса, ақша, киімдер. Шарты: Баласына әр түрлі мезгілге арналған киімдер алып беру, ата-ана рөлін сомдау. Киімді дұрыс тандай білуге баулу.	

	орасан зор екені туралы білетін болады.Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Үстелдегі тақтайшалардың қалай орналасқанын салайық"** **Міндеті:** заттардың пішіні туралы идеяларды қалыптастыру және бекіту (дөңгелек, сопақ). Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Материал:** сопақ және дөңгелек трафареттер. **Ойын барысы:** "Балалар, Үш аю бізге қонаққа келді. Оларды емдейік. Ол үшін бізге ыдыс-аяқ қажет: табақтар мен қасықтар". Тәрбиеші балаларға трафареттерді көрсетеді және шеңберлер мен сопақшаларды	бірі анасы және баласы болып ойнау. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Бізбен бірге жіптермен кім ойнайды"** **Міндеті:** заттардың пішіні туралы идеяларды қалыптастыру және бекіту (дөңгелек, сопақ). Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Материал: түрлі түсті карточкалар (балалар саны бойынша, қарындаштар (балалар саны бойынша). Ойын барысы: балаларға әр түрлі түсті екі карточканы алуға және ұқсас түсті жануарларды атауға шақырылады, оны қажетті фонда қадағалап, фигураны алады және бояйды**.** **(сурет салу)**		**(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Сопақ пішінді заттарды кім салады?»** **Міндеті:** Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. балалардың көлденең, тігінен немесе диагональ бойынша орналасқан сопақшалардың өсімдік әлемінің тұтас заттарымен немесе олардың бөліктерімен ұқсастығын тез табу, суреттерді салу қабілетін бекіту. **Ойын барысы:** өсімдіктердің кем дегенде 5 суретін сопақша етіп салу, оларды түпнұсқаға ұқсастығы үшін әртүрлі бейнелеу материалдарын біріктіріп, сәйкес түспен бояу**.** **(сурет салу)**	

	қадағалап, содан кейін қасық жасау үшін қаламның сопақшаларына сурет салуды ұсынады. Тапсырманы орындағаннан кейін аюлар балалармен бірге жұмыстың қалай орындалғанын бақылайды. **(сурет салу)**				
Балалармен жеке жұмыс	**Өсімдіктер** **Міндеті:** ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. *Ерлан Ибраһим* **(қоршаған әлеммен таныстыру)**	**Бейнеле** **Міндеті:** құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. *Сақыпкерей Ернар* **(сурет салу)**		**Үйлер** **Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдануға үйрету. *Марат Айзере* **(құрастыру)**	
Серуенге дайындық	**Еңбегі адал-жас өрен. Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Ұлттық ойын-ұлт қазынасы** «Әуе	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Ұлттық ойын-ұлт қазынасы** «Қара құлақ»		Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Ұлттық ойын-ұлт қазынасы** «Алақан соқпақ» Ойынға қатысушы балалар	

	таяқ» Балалар екі топқа бөлінеді.Әр топта 5-тен 10 –ға дейін ойыншы. Болады.Екі топқа екі таяқша (жұмсақ)беріледі,жерге түзу сызық сызылады.Ойыншының біреуі ортаға шығады да бір алақанына зат жасырып,екінші қолының жұдырығын бірдей жұмады. Екінші ойыншы зат жасырылған қолды тапса,ойынды бастаушы сол болады.Сөйтіп қолындағы таяғын жоғары лақтырады.Осы кезде қасындағы таяғын лақтырады да,қасындағы баланың таяғын қағып түсіруі шарт.Таяқты қағып түсірген бала өз тобына ұпай әкеледі. **(дене тәрбиесі**)**	Ойынға 5-10 бала қатысады.Олар оңаша жер топталып өз араларынан б баланы қазық етіп белгілейді.Қазық тұрған жерінде қозғалмай тұрады.Басқалары әрі кетеді.Содан кейін ойынға қатысушылапр қазықты алыстан қоршап бірте-бірт жақындай түседі Таяп келіп мынау кім? –де бір-бірінен сұрасады.Біреу ойбай бұл қарақұлақ қой!-деп қаша жөнеледі.Қалғандары да –қарақұлақ,қара құлақ!-деп бытырай қашады.Қарақұл біреуін ұстау үшін тұра қуады.Ұсталған бала қарақұлақ болып,ойын әрі қарай жалғасады. **(дене тәрбиесі**)**		үйге немесе оңаша жерге жиналады да дөңгелене отырады.Орталарынан бастаушы белгілейді.Оған сүлгі (орамал)беріледі.Бастаушы шеңбер ішін айнала жүріп біреуге –Алақанды тос!-дейді.Ол тосқан кезде бастаушы оның алақанына сүлгіні тигізіп-Сүлгі қайда?-деп сұрайды.Сонда ойыншы «анада» -деп бір баланың ать атайды.Аты аталған ойыншы орнынан тұрып алақанын тосады.Бастаушы-сүлгі қайда деп атын айтады.Ойын осы ретпен жалғаса береді.Жақсы өлең айтып ән салғандар ұпай жинайды. **(дене тәрбиесі**)**	
Серуеннен оралу	**Еңбегі адал-жас өрен:** **Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың дербес әрекеті (аз	Әжелер мектебі. Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қазақ тілі ***)**				

қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка****)** Өнер бұрышында аңдардың бояу суреттерін бояту, ұлпақар мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еркін рөлдік ойындар.**
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-анаға кеңес: «Сөйлеу қабілеті бұзылған балаларда, қолдарының ұсақ моторикасын дамытуға арналған тіл дамыту құралы»

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2024-2025 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: « Қошақан» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 12.05-16.05.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 12.05.2025**	**Сейсенбі 13.05.2025**	**Сәрсенбі 14.05.2025**	**Бейсенбі 15.05.2025**	**Жұма 16.05.2025**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	**Күй күмбірі -** балаларды қабылдау барысында үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау,ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылғын арттыру. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. **(қазақ тілі***)**				
	Қауіпсіздік ережесі әлеуметтік эмоционалды дағдыларды қалыптастыру, балалармен бірге жол ережелері туралы мультфильмдер көруге кеңес беру, ұсыну. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Қоян үшін тар орындық-ұзын көз Мишутка үшін кең орындық"** **Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. **Материал:** кірпіш және плиталар. Ойын барысы. Көңілді ойыншықтар балаларға	**Құрылыс ойыны: "Шеңберлерді жина"** **Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. Материал: әртүрлі өлшемдер мен түстердегі жазықтық шеңберлер. Ойын барысы. Сізбен бірге ертегі бөлмесін	**Құрылыс ойыны "Жаяу жүргіншілерге арналған көпір"** **Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. **Материал:** текшелер мен кірпіштер, пластина Ойын барысы. Міне, бізде кең өзен бар. Ал сіз	**Құрылыс ойыны: "Әр түрлі машиналар"** **Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. **Материал:** текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. Біз қазірдің өзінде жол мен	**Құрылыс ойыны:** "Пароход, қайық салу. Қуыршақ қонақтың сапары" **Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру.

	қонаққа келеді, олар балаларға орманда тіпті орындықтар жоқ екенін айтады. Тәрбиеші балаларға қоянға тар орындық, ал аюға кең орындық салуды ұсынады. Балалар құрылыс үшін материалды өздері таңдайды. **(құрастыру)** **«Жолақты төсеніш»** **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу **Барысы:** Күшікке жатуға ыңғайлы болу үшін жұмсақ, әдемі төсеніш жасауды ұсыну. Мұны істеу үшін балаларға қайшыны оң қолына, ал сол жақ шаршыға алып, оны қағаздың тар жолақтарына кесу керек. Жолақтарды түрлі-түсті ету үшін бір үстелде отырған балалар кесілген жолақтарды алмастыра алады. Содан кейін балаларға жолақтарды	құрып, шеңберлерді өлшеміне, түсіне, көңіл-күйіңізге қарай орналастырайық. **(құрастыру)** **«Күн»** **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу **Барысы:** Күннің қайтып оралуына және көктемгі бұлтты қуып шығуына көмектесуді ұсыну. Күн жарқырап, сұр бұлтты сергітуі керек. Балалар қайшыны алып, квадраттардың бұрыштарын дөңгелектейді. Содан кейін тіктөртбұрышты тар жолақтарға кесу. Шеңбер картонның ортасында, ал сәулелер шеңбердің айналасында орналасқан. Көктемгі күн	бен біз ойыншықтарды аударуымыз керек. - Біз не істеуіміз керек? Әрине, көпір салу. (тәрбиеші үлгі жасайды) Балаларға көпір салып, ойыншықтарды тасымалдауды ұсынады. **(құрастыру)** **«Пирамида»** **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу **Барысы:** Пирамида салуды ұсыну. Балаларға тіктөртбұрыштар беру және сопақ жасау үшін бұрыштарды дөңгелектеуді ұсыну. Содан кейін балалардың сопақшаларды қағазға дұрыс орналастырғанын тексеру. Сопақшалар арасында қашықтық жоқ екеніне көз жеткізу. Сабақ соңында сіз пирамидадағы сақиналардың санын есептеп, олардың қандай	көлік салдық. енді сіз өз машиналарыңызды ойлап тауып, әртүрлі машиналардың бүкіл гаражын салу. Балалар ғимараттарды салыстырады. Олар өз көліктерін атайды. **(құрастыру)** «**Біз үй жасаймыз»** **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу Барысы: - Балалар, естеріңде ме, біз экскурсияға барып, ауылдың үйлерін қарастырдық? Біз қандай үйлерді көрдік? / балалардың жауаптары/ - Балалар, Буратино бізге келді. Ол өз қаласында көлік жүргізіп, барлық үйлерді қиратқанын айтады. - оның достары оған қатты ренжіді, ал Буратино бізге жаңа әдемі заманауи қала	**Материал:** текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. Біздің ойыншықтар саяхаттауды өте жақсы көреді, бірақ теңізде жүзу үшін кеме жасау керек. Ойыншықтарымызға көмектесіп, кеме жасап, оны «Достық» **(құрастыру)** **«Спортсмен Қонжық»** **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы: -** Балалар, бізге Қонжық келді. Онымен сәлемдесейік. (балалар сәлемдеседі, Қонжық көңілсіз дауыспен жауап береді)

	кілемнің үстіне қойып, оларды жабыстыруға кеңес беру. **(жапсыру)**	аспанда жарқырап тұрды. **(жапсыру)**	түсті екенін айта аласыз. **(жапсыру)**	салуға көмектесу туралы өтінішпен келді. Сендер Буратиноға көмектесуге дайынсыңдар ма? - Қаланы құру үшін бізге не салу керек деп ойлайсыңдар? (көптеген үйлер салу). Мен бүгін осындай әдемі және ыңғайлы үйлердің көпшілігін жасауды ұсынамын. Біздің үйде қанша қабат бар? Үй қандай бөліктерден тұрады? (шатыр, терезелер). - екінші қабатта, бірінші қабатта қанша терезе бар. - балалар, әр қабаттағы терезелер бір сызықта орналасқанына және олардың арасындағы қашықтық бірдей екеніне назар аударыңдар. - Сіздің ойыңызша, мұндай үйлер Буратинонының достарына ұнайды ма? - Мен сендерге осындай жапырақтарды дайындадым, онда сендер үйлеріңді желімдейсіңдер.Үстелге отырмас бұрын, одан әрі	Тәрбиеші: - қонжық, сен неге сонша көңілсізсің? Не болды? Қонжық: - Ой, менде көңілсіздік болды. Менің баспалдақтарым сынды, менің жаттығуым керек. Өйткені, мен спортшымын және Олимпиада ойындарында өнер көрсеткім келеді. Мен не істерімді білмеймін. Міне, менің баспалдағыма не болғанын қараңдаршы (сурет көрсетіледі) Тәрбиеші: - Иә, бұл көңілсіз. Қонжық, балалар екеуміз саған көмектесе аламыз және баспалдақ жасай аламыз, ал сен өзіңе қалағаныңды таңдайсың. Қонжық: - бұл қалай? - Балалар, баспалдақ жасау үшін бізге не қажет? (балалардың жауаптары) мен сендерге баспалдақты кең жолақтан қалай

				жұмыс істеу үшін үй дайындауды таңдаңдар. **(жапсыру)**	жасау керектігін айтамын және көрсетемін (сызықтармен сызылған кең жолақ көрсетіледі). Алынған баспалдақтарды желімдеуге қалады. **(жапсыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ №17 Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды артта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(дене тәрбиесі**)**				
Таңғы ас	**Үнемді тұтыну** **Мақсаты:** табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. берілген тағамды толық ысырыпссыз жеуге, мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру.				
	Гигиеналық шаралар: Таңғы с алдынд қолдарын жуу, қолды сүр және орамалды орнына ілу **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі

	Тап-таза боласың. *(***Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған әлеммен таныстыру)**	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған әлеммен таныстыру)**	Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған әлеммен таныстыру)**	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған әлеммен таныстыру)**	Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтазда Тағамға қол созамыз **Тамақтану** (өз орны білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған әлеммен таныстыру)**
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Сұлу көктем Бүршік шашып, жапырақ ашып, Даланы гүлдер басады. Сұлу көктем есігін ашып, Шуағын бізге шашады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Көктем»** Көктем келді, көктем келді. Жадыраған жайнаған. Шашыраған сәулесімен, Жасыл көктем сайраған. Самал беттен өбеді, Көкте бұлттар көбейді. Құстар да жетер ән салып,	**«Шуақты көктем»** Жадыраған көктем келді, Жер анамыз көктер енді. Ағаштарда бүршік атып, Жасылданды бөктерлерде. Наурыз келді-жыл келді Табиғатта өзгерді Тіршіліктің иесі Жылулықты сезгендей.	**«Көктем келді»** Көктем келді тамаша Далаға бір қараса Бұлбұл құстар сайрайды Күн шуағын төгеді Менің туған жеріме Тең келмейді ештене. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Көктем келді құлпырып** Көктем келді құлпырь Арықтардан су ақты. Мал төлдеді мыңғыры Бәйшешектер гүл ашт Жан – жануар оянып, Бақта бұлбұл сайрайд Жасылға талдар бояып,

		Көгілдір нұрға тамсанып. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		Егінші кетпен сайлады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Сауықтыру-шынықтыру шаралары Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен	**Қазақ тілі «Жаз»** **Міндеті:** Ересек адамның көмегім шағын өлең жаттауға, жаттау барысында мазмұнына деген қарым-қатынасын жеткізе білуг үйрету; ойын жағдаятын және жыл мезгіліне байланысты киім атауларын дұрыс айтуға (атауға) үйрету; жаттап алған ойыншық атауларь бекіту. шағын, күрделі емес мәтіндерді, өлеңдер есте сақтау және айту дағдыларын қалыптасты	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Сауықтыру-шынықтыру шаралары Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету.Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. **Музыка** **Міндеті:** **Музыка тыңдау.**Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді	.**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Сауықтыру-шынықтыру шаралары Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру.	

	медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету.		қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге; шығарманы соңына дейін тыңдауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру.		
	«Қоян» **Міндеті:** мүсіндеу кезінде жануардың өзіне тән ерекшеліктерін жеткізе білу, сюжеттік композиция жасау қабілетін қалыптастыру. Ойыншық бөліктерінің пішінін беру: сопақ, дөңгелек және қоянның дене бөліктерінің пропорционалды қатынасы; Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру	**«Қуыршақ пен Қонжық билейді»** **Міндеті:** мүсіндеу кезінде жануардың өзіне тән ерекшеліктерін жеткізе білу, сюжеттік композиция жасау қабілетін қалыптастыру. Ойыншық бөліктерінің пішінін беру: сопақ, дөңгелек және қоянның дене бөліктерінің пропорционалды қатынасы; Жеке	**"Чашка"** **Міндеті:** мүсіндеу кезінде жануардың өзіне тән ерекшеліктерін жеткізе білу, сюжеттік композиция жасау қабілетін қалыптастыру. Ойыншық бөліктерінің пішінін беру: сопақ, дөңгелек және қоянның дене бөліктерінің пропорционалды қатынасы; Жеке жұмыстарын ұжымдық	**«Бәйшешек - көктем гүлі»** **Міндеті:** мүсіндеу кезінде жануардың өзіне тән ерекшеліктерін жеткізе білу, сюжеттік композиция жасау қабілетін қалыптастыру. Ойыншық бөліктерінің пішінін беру: сопақ, дөңгелек және қоянның дене бөліктерінің пропорционалды қатынасы; Жеке	**«Көктемгі бұтақтар»** **Міндеті:** мүсіндеу кезінде жануардың өзіне тән ерекшеліктерін жеткізе білу, сюжеттік композиция жасау қабілетін қалыптастыру. Ойыншық бөліктерінің пішінін беру: сопақ, дөңгелек және қоянның дене

	дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** - балалар, қоян туралы қандай ертегілерді білесіңдер? - «Үйшік», «Қоян мен кірпі» - Жарайсыңдар, көптеген ертегілерді білесіңдер. Оның қаншалықты керемет екенін қараңдар. Оның денесі үлкен, басы кішірек, құлағы ұзын және құйрығы кішкентай. Тек біздің қоян қандай да бір себептермен көңілді емес. Оның көңілін көтеру үшін не істеу керек деп ойлайсыңдар? Балалар: - оған достарын мүсіндеу керек. Тәрбиеші: - Жарайды. Оған қоян достарын мүсіндейік Балалар, оның дене мүшелеріне назар аударыңыдар. Айтыңдаршы, дененің пішіні қандай? Басы? Аяқтары? Құлағы? Құйрығы? Балалар: - сопақ, дөңгелек. Тәрбиеші: - дененің қай бөлігі ең үлкен?	жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** тәрбиеші «Қонжықпен ойын» ойынын еске түсіруге шақырады. Г. Финаровский қуыршақ пен аюдың қалай билейтінін көрсетуді ұсынады. Назар аударады. Богородская ойыншығында "би аюы" немесе суретте, қалай берілгенін түсіндіреді, биде табандардың қозғалысы. Осыдан кейін балалар қуыршақ пен аюды билейді. Әр бала бір фигура мүсіндейді, содан кейін оларды біріктіреді. Балалар қолөнерді қарастырады, көп деп атайды. Тәрбиеші әр фигурада ерекше нәрсені байқауға тырысады. **(мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Ненің құйрығы ұзын?"** **Міндеті:** Кеңістікті бағдарлау.	композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** Мен Айжанға жаңа шыныаяқтар жасауды ұсынамын. Мұны істеу үшін ермексаздың бір бөлігін екі бөлікке бөлу керек- біреуі үлкен және біреуі кішкентай. Үлкен бөліктен допты қолдың айналмалы қозғалыстарымен айналдыру, тесік жасау үшін бір жағынан бас бармақпен басу, саусақтарыңмен шегіністі үлкейту және шеттерін туралау. Ермексаздың кішкене бөлігінен шұжықты жайып, оны шыныаяққа тұтқа түрінде бекіту. **(мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Лентаны кім тезірек айналдырады»** **Міндеті:** геометриялық Кеңістікті бағдарлау. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне	жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Пластилинография арқылы жұмыста бәйшешектің сыртқы түрінің сипаттамаларын (сабағы, жапырақтары, гүлі, оны жазықтықта орналастыруға) жеткізуге үйрету. **Барысы:** бәйшешекті мүсіндеуге кірісейік: ермексазды алыңдар: жасыл түсті, стекпен бір бөлікті кесіп, қалың шұжықты орау, Содан кейін оны саусақтарыңмен сәл тегістеу, сонда біз жапырақ аламыз. Енді екінші жапырақ жасайық. Енді біз сабақтар жасаймыз, жасыл ермексаздың кішкене бөлігін алып, жұқа ұзын флагелланы айналдырамыз. Бізге үш сабақ керек. Жапырақшаларды мүсіндеуге кірісейік. Алдымен сабақтарды жабыстырыңдар, олар	бөліктерінің пропорционалды қатынасы; Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** Мен сендерге гүлденген алма ағашының бұтағын көрсеткім келеді. Біз оны саламыз, бірақ біз кескінге көлем беретін ермексазбен сурет саламыз. Бірақ жұмысқа кіріспес бұрын, бұтақтарды мұқият қарастырайық. (балалар тәрбиешімен бірге бұтақты, түсті, пішінді қарастырады) Енді біздің жұмысымызға кірісейік. Сендердің алдыларыңда картон мен ермексаз жатыр. Қоңыр ермексаздан біз жұқа

	Балалар: - денесі. Денеден кейін басы үлкен болады, содан кейін – аяқтар, құлақтар және ең кішкентай бөлігі-құйрық. Тәрбиеші: - Балалар, айтыңдаршы, денені қалай мүсіндеу керек? Бас? Аяқтар? Құлақ? Құйрық? Балалар: (тәрбиешінің көмегімен) - Сіз стек алып, ермексаздың бір бөлігін сбөліп, алақанның айналмалы қозғалыстарымен орап, доп жасау керек, содан кейін түзу қозғалыстармен ермексазды сопақ түрінде жайыңдар. - Бас осылай жасалуы керек: ермексазды дөңгелек қозғалыстармен доп пішініне айналдырыңдар. - Аяқтар "шұжықты" айналдыру арқылы жасалады. - Құлақ үшін "шұжықты" жайып, оны стекпен екіге бөліп, тегістеу керек. - Құйрық үшін ермексаздың кішкентай бөлігі алынып, кішкене доп жайылады. - Назар аударыңдар. Алдымен басы мен аяғы	Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол. қарама-қарсы өлшемдегі заттарды ұзындығы мен ені бойынша салыстыру, сөйлеуде "ұзын", "ұзын", "кең", "тар" ұғымдарын қолдану қабілетін игеру. **Барысы:** Есіктің сыртындағы Шу. Жануарлар пайда болады: піл, қоян, аю, маймыл – Вини Пухтың достары. Аңдар ненің құйрығы ұзын екеніне таласады. Винни Пух балаларға жануарларға көмектесуді ұсынады. Балалар қоян мен қасқырдың құлағының ұзындығын, түлкі мен аюдың құйрығын, жираф пен маймылдың мойнының ұзындығын салыстырады. Олар ұзындығы мен ені бойынша теңдік пен теңсіздікті тиісті терминологияны қолдана отырып анықтайды:	қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол. шамаға мағыналы белгі ретінде қатынасты қалыптастыруды жалғастыру, ұзындыққа назар аудару, "ұзын", "қысқа"сөздерімен таныстыру. Барысы: тәрбиеші балаларға лентаны орауды үйренуді ұсынады және мұны қалай жасау керектігін көрсетеді, бәріне тырысуға мүмкіндік береді. Екі баланы шақырады, біреуіне ұзын, екіншісіне қысқа лента береді және бәрінен лентасын кім бірінші орайтынын көруді сұрайды. Әрине, таспасы қысқа адам жеңеді. Осыдан кейін үстелге ленталарды орналастырады, сондықтан олардың айырмашылығы балаларға айқын көрінеді, бірақ ештеңе айтпайды. Содан кейін балалар ленталарды ауыстырады. Енді басқа бала жеңеді. Балалар орынға отырады,	бір нүктеден өсуі керек. Жапырақтарды сабақтарға жабыстырыңдар. Гүлдердің уақыты келді. Біз үш жапырақшаны бекітіп, сабаққа жабыстырамыз. **(мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Біздің күн"** **Міндеті:** Кеңістікті бағдарлау. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол. күннің бөліктері туралы идеяны бекіту, "таң", "күн", "кеш", "түн"сөздерін дұрыс қолдануға үйрету. Қажетті материалдар: Бибабо қуыршағы, ойыншық төсек, ыдыс-аяқ, тарақ және т.б.; балалардың тәуліктің әртүрлі уақыттарындағы әрекеттерін көрсететін суреттер. **Ойын барысы.** Балалар жартылай шеңберде	шұжықтарды жайып, картонға аздап басамыз. Тәрбиеші: - енді біз Гүлдерді мүсіндейміз. Алдымен біз гүлдің ортасын жасаймыз-мұны істеу үшін сендер сары шарларды жайып, әртүрлі жерлерде бұтақтарға жайыңдар. Содан кейін біз стекпен жасаймыз: ол үшін жұқа сары шұжықты жайып, стекті кішкене бөліктерге бөліп, саусағымызбен кішкене бұршақтарды орап, гүлдің ортасын олармен толтыру керек. Барлық орталықтарды да жасаңдар. Келесі кезең-жапырақшалар. Сегдер қалың ақ немесе қызғылт шұжықты орап, стекпен 5 бөлікке бөліп, әр бөліктен допты жайып, одан

	денеге, содан кейін басына – құлақ, содан кейін құйрық бекітіледі. Көз үшін-қарақұмық тұқымы, мұрын үшін-бұршақ. Әрбір бөлікті біріктіру кезінде мықтап жағу керек. Бірақ қоян қонағымызға достарды мүсіндеуді бастамас бұрын, оны созу керек. **(мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Моншақтарды жинайық"** **Міндеті:** геометриялық фигураларды екі қасиетке (түсі мен пішіні, өлшемі мен түсі, пішіні мен өлшемі) топтастыру қабілетін қалыптастыру, Кеңістікті бағдарлау. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол. **Қажетті материалдар.** Еденде ұзын таспа бар, оның үстінде солдан оңға қарай белгілі бір ауысымда фигуралар орналасқан: қызыл үшбұрыш, жасыл шеңбер, қызыл үшбұрыш және т. б. Балалар шеңберде тұрады, олардың	ұзын, ұзын, кең, тар және т. б. **(математика негіздері)**	тәрбиеші балаларды шақырады және біреуін таспаны таңдауды ұсынады. Неліктен бұл таспаны қалайтынын сұрайды. Балалардың жауаптарынан кейін ол таспаларды "қысқа", "ұзын" деп атайды және балалардың әрекеттерін жалпылайды: "қысқа таспа тез, ал ұзын таспа баяу" **(математика негіздері)**	отырады. Тәрбиеші қуыршақтың көмегімен әр түрлі әрекеттерді жасайды, оған сәйкес балалар күннің бір бөлігін анықтауы керек: қуыршақ төсектен тұрады, киінеді, таранады (таңертең), түскі ас (күн) және т. б. содан кейін тәрбиеші әрекетті атайды, мысалы: "қуыршақ жуынады", балаға оны орындауды және осы әрекетке сәйкес келетін күннің бір бөлігін атауды ұсынады (таңертең немесе кешке). Тәрбиеші өлеңнен үзінді оқиды: Қуыршақ ұйықтағысы келеді. Мен оны төсекке жатқызамын. Мен оған көрпе әкелемін, Тезірек ұйықтау үшін. Балалар қуыршақты төсекке жатқызады және ол ұйықтайтын уақытты айтады. Тәрбиеші суреттерді уақытша ретпен көрсетеді және күннің қай бөлігінде бұл әрекеттер болатынын	жапырақша жасауларың керек. (допты саусақтарыңның арасына қыс). Жапырақшаның төменгі жағында кішкене бүктемені қысыңдар. Барлық 5 жапырақшаны жасаңдар және олардан дайын орталықтардың жанында гүл жасаңдар, аздап басыңдар. Осылайша біз барлық басқа Гүлдерді орындаймыз. Жасыл пластилин шұжығын ораңыз, стекпен бірдей бөліктерге кесіңіз, әрқайсысын тегіс етіп тегістеңдер. Енді әр жапырақтың бір жағында ұшын тегістеп, оны үшкір етіп, екінші жағынан бүктемемен қысыңдар. Гүлдер арасындағы бұтақтағы жапырақтың орнын анықтаңдар. **(мүсіндеу)**

	алдында түрлі-түсті геометриялық фигуралары бар қораптар бар. Ойын барысы. Тәрбиеші Айсұлуға арнап моншақтар жасауды ұсынады. Геометриялық фигуралары жайылған таспаға көрсетіп: "қараңдаршы, Айсұлу оларды жасай бастады. Ол қандай фигуралардан моншақ жасауды шешті? Келесі моншақ қандай екенін тап". Балалар бірдей екі фигураны алады, оларды атайды және моншақ жасай бастайды. Неліктен дәл осы фигураны қою керектігін түсіндіру. Тәрбиешінің басшылығымен қателер түзетіледі. Содан кейін тәрбиеші моншақтар түсіп, оларды қайтадан жинау керек дейді. Моншақтардың басталуын таспаға жайып, балаларға жалғастыруды ұсынады. Неліктен келесі фигура болуы керек деп сұрайды. Балалар геометриялық фигураларды таңдап, оларды берілген үлгіге сәйкес орналастырады. **(математика негіздері)**			сұрайды. Содан кейін ол суреттерді араластырады және балалармен бірге оларды күннің әрекеттері ретімен орналастырады. Балалар суреттерін тәрбиешінің суреттеріне сәйкес орналастырады. **(математика негіздері)**	**Дидактикалық ойын: "Затты құрастыру"** **Міндеті:** геометриялық фигураларды екі қасиетке (түсі мен пішіні, өлшемі мен түсі, пішіні мен өлшемі) топтастыру қабілетін қалыптастыру, Кеңістікті бағдарлау. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол. Жабдық. Тәрбиешінің үстелінде үлкен ойыншықтар бар: үй, тоқыма, шырша, жүк көлігі. **(математика негіздері)**

2-ші таңғы ас	**Үнемді тұтыну** **Мақсаты:** табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. берілген тағамды толық ысырыпссыз жеуге, мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуенге дайындық	**Еңбегі адал-жас өрен:** Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотористі дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **((қазақ тілі***)**				
Серуен	**Бақылау: Торғайды бақылау.** Мақсаты: Торғай жайлы мағлұмат беру.Балаларды құстарға қамқор бола білуге тәрбилеу. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Көркем сөз:** Торғай, торғай, торғайсың Жерден тары шоқып алғайсың. Бөтегеңді томпайтып Биікте ұшып самғайсың. **Сұрақтар:** -Ауламызда нелер ұшып жүр? -Торғай қандай құс? -Түсі қандай? -Олар немен қоректенеді? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал-жас өрен:** **Еңбек**: құстарға жем шашу.	**Бақылау: Көк шөпті бақылау.** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? Дала қандай түске ене бастады? **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер,	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты: Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек?

	Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойыны: «Аңшылар» (дене тәрбиесі**)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	Оның аты.... (шөп) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал-жас өрен: Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойыны: «Жапалақтар» (дене тәрбиесі**)** **Жеке жұмыс: Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	**Еңбегі адал-жас өрен: Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойыны:** К-«Құстар мен мысық» **(дене тәрбиесі**)** **Жеке жұмыс:**Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.		-Ауаның түсі,иісі бола ма? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал жас өрен: Еңбек:**Алаңды жинау. Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойыны:** «Құстар мен мысық» **(дене тәрбиесі**)** **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. **Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.
Серуеннен оралу	**Еңбегі аал-жас өрен:** **Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(қазақ тілі***).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар: Үнемді тұтыну** **Мақсаты:** табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. берілген тағамды толық ысырыпссыз жеуге, мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу»				

	Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз». (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Еңбегі адал-жас өрен.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру.Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Бесік жыры» М.Беспаев (музыка****)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(дене тәрбиесі**)**				
Бесін ас	**Гигиеналық дағдылар** **Үнемді тұтыну** **Мақсаты:** табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. берілген тағамды толық ысырыпссыз жеуге, мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Ас ішкенде күнде біз. Сөйлемейміз, күлмейміз. Астан басқа өзгені. Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті,	**Ойын – «Киім тігуге арналған Ателье»** Барысы: Тәрбиеші балаларға көйлегін	**«Экологиялық соқпақ»** **Вариативтік бағдарламасы**	**Ойын: "Аяқ киімді жөндеу"** **Барысы.** Тәрбиеші топқа аяқ киім әкеліп:	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»**	**Ойын: "Машиналарды жөндеу"**

кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативтік, жеке, қосымша бағдарламал**	көрсетіп, ательеде тігілгенін айтады. Ательеде қалағандардың барлығына көйлектер тігіледі. Тәрбиеші балалардың назарын Дина қуыршағының ескі көйлегіне аударады, оған ательеге барып, жаңа көйлек тіктіруді ұсынады. Содан кейін ол балалардан қуыршақтарына жаңа киім жасағысы келетінін сұрайды. Барлығы бірге ательеге барады. Тәрбиеші ательенің тігіншілерімен рөлдік диалог жүргізеді. Алдымен қуыршақ ойынының үлгісі беріледі. Тігінші: - Дина, мен саған жаңа көйлек керек екенін көріп тұрмын. Саған қандай көйлек керек? (Материалды көрсетеді.) Сен мұны полка нүктелерімен таңдайсың? Мен таспаны алып, қанша материал қажет екенін өлшеймін. Енді күте тұр, көп ұзамай сенің көйлегің дайын болады. Тігінші: - Келесі кім? Кім жаңа киім тіктіруді қалайды? Бала (қуыршақ). - Мен. Тігінші: - Сен не тіктіресің? Бала. - Көйлек.	**(қоршаған ортамен танысту)** **"Көктемгі тамшылар"** **Міндеті:** балалардың ыстық елдердің жануарлары туралы білімдерін, балалардың бейнелеу іс-әрекеті процесінде жануардың сыртқы түрінің ерекшеліктерін бейнелеу қабілетін байытуды жалғастыру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Барысы:** Көктемгі тамшыларды салайық - ол боялған мұздықтары бар парақтарды таратады және саусақтарымен тік тамшыларды салуды ұсынады, сызықтар тек жоғарыдан төменге қарай жүргізілетініне назар аударады. Балалар жұмысты орындайды. Суреттер құрғап жатқанда, осы уақыт ішінде табақшадағы мұздақпен не болғанын қарастыруға болады, ол суға айналды. **(сурет салу)**	"Мына аяқ киімнің өкшесі сынған. Не істеу керек? Кім жөндей алады?" Балаға жақындайды. Тәрбиеші. - Гриша, сен шеберсің бе? Аяқ киімді жөндей аласың ба? Менің баратын жерім жоқ. Мен жүрдім, сүріндім, өкшелерім сынды. Аяқ киімді жөндеу керек. Сенде балға, шегелер бар ма? Сен қалай жөндейсің? Сен балғамен түртесің бе, шегемен шегелейсің бе? - Қараңдаршы, балалар, Гриша менің аяқ киімімді жөндеді, енді мен оларды қайтадан кие аламын (аяқ киімді киеді.) Аяқ киімін жөндегісі келетін балалар, келіңдер, бізде жақсы шебер бар. Ол өкшесін қағып, терісін тігуді біледі. Тәрбиеші балаларды аяқ киімді жөндеуге алып келуге шақырады. **(қоршаған әлеммен таныстыру)**	**Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша**,** жуғыш заттар. **Шарты:** Күнделікті үйде қолданатын ыдыс, қол киімдер жуатын заттарды алуға бару, бірі жүргізуші, бірі анасы және баласы болып ойнау. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **«Қолтырауын»** **Міндеті:** балалардың ыстық елдердің жануарлары туралы білімдерін, балалардың бейнелеу іс-әрекеті процесінде жануардың сыртқы түрінің ерекшеліктерін бейнелеу қабілетін байытуды жалғастыру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Барысы:** - Балалар, бүгін бізге қандай да бір	**Барысы:** Тәрбиеші машинамен ойнап жатқан балаларға жақындайды және оларға ойынды байытуға көмектеседі. - Денис, сенің көлігіңнің доңғалағы түсіп кеткен сияқты. Шеберді шақырғың келмейді ме? Дөңгелекті өзің ауыстыра аласың ба? Жарайсың. Тек біреуі ыңғайсыз, менің саған көмектескім келеді немесе сен жүргізушілерден біреуді шақыр. Олар қазір демалады, түскі ас ішеді. (Ұлдарға жақындайды.) Жүргізушілер, сендер демалдыңдар ма? Түскі ас ішіп үлгердіңдер ме? Онда сендерді Денис шақырады. - Денис, доңғалаққа болғанын түсіндір. (Денис түсіндіреді.) Егер доңғалақ түсіп кетсе, оны өзің өзгерте аласың. Егер есік те жұмыс істемесе, жөндеу

	Тігінші: - Кім үшін? Бала. Рита қуыршағым үшін. Тігінші: - олай болса материалды таңда. Мен өлшеп, Ритаға көйлек тігемін. Қуыршақтары бар балалар диванға отырады және күтеді. Тігінші шығып, қуыршақтарға арналған жаңа көйлектер шығарады. Балалар қуыршақтарға арналған жаңа киімді киіп көреді. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **«Көктем келді»** **Міндеті:** балалардың ыстық елдердің жануарлары туралы білімдерін, балалардың бейнелеу іс-әрекеті процесінде жануардың сыртқы түрінің ерекшеліктерін бейнелеу қабілетін байытуды жалғастыру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Барысы: -** Қараңдаршы, Мен көктемді боядым. Ал сендер көктемді салғыларың келе ме?		**Дидактикалық ойын: "Түсті құрт"** **Міндеті:** балалардың ыстық елдердің жануарлары туралы білімдерін, балалардың бейнелеу іс-әрекеті процесінде жануардың сыртқы түрінің ерекшеліктерін бейнелеу қабілетін байытуды жалғастыру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Ойын материалы:** әр балаға құрттың бейнесі бар карталар, бір түсті, бірақ әртүрлі реңктердегі қағаз шеңберлер. **Ойын барысы:** көк, қызыл, жасыл, сары түстердің барлық реңктерін орналастыру. **Мысалы:** "менде барлық заттар сары, бірақ әртүрлі реңктері бар. Лимон-ашық сары, күнбағыс — ашық сары, алмұрт-қою сары" немесе: "Менде көк заттар бар, бірақ әртүрлі реңктері бар. Ең қою көк-қара өрік, ең ашық-жүгері гүлі, ең ашық-қоңырау" Түрлі түсті құрттарды салу және бояу. **(сурет салу)**	конверт әкелінді (оны балаларға көрсетеді, конвертте қолтырауын бейнеленген иллюстрация Гена мен Чебурашка). - Бұл қандай конверт деп ойлайсыңдар? Балалар: - бұл қолтырауын гена мен Чебурашкадан келген хат! - Сәлеметсіңдер ме, балалар! Мен сендермен көптен бері таныспын - Генаның қолтырауыны. Менің досым Чебурашка екеуміз әртүрлі мұражайлар мен көрмелерге барғанды ұнатамыз. Жақында Мен Чебурашканы көрмеге шақырдым, онда қолтырауындар бейнеленген суреттер көрсетіледі. Бірақ маған қоңырау шалып, экспонаттар көрмеге уақытында жеткізілмейтіні туралы хабарланды. Мен қатты ренжідім, бірақ Чебурашка досымды ренжіткім келмейді. Мүмкін сендер маған осы жағдайдан	шеберханасына — автосервиске баруға болады. Жөндеуге барасың ба немесе өзің жасайсың ба? Өздері. Содан кейін құралдарды алу керек. Сендерде олар бар ма? Жарайды. Мен де көлігімнің дөңгелегін ауыстырдым. Алдымен оны алып тастау керек. Содан кейін жаңасын салу керек. Балалар көліктерін жөндейді. (қоршаған әлеммен таныстыру) **«Сиыр»** **Міндеті:** балалардың ыстық елдердің жануарлары туралы білімдерін, балалардың бейнелеу іс-әрекеті процесінде жануардың сыртқы түрінің ерекшеліктерін бейнелеу қабілетін байытуды жалғастыру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.

	Балалардың жауаптары. (Иә) Тәрбиеші: - ағаш жасау үшін не салу керек? Балалардың жауаптары. (денесі, бұтақтар, жапырақтар). Тәрбиеші: - жоғарғы жағында қандай денесі бар? Төменде? Балалардың жауаптары. (төменгі жағында-қалың, жоғарғы жағында-жұқа) Тәрбиеші: - денесі мен бұтақтарды қандай щеткамен салу керек? Балалардың жауаптары. (денесі-қалың қылшық щеткамен, ал бұтақтары жұқа щеткалармен) Тәрбиеші: - Жарайсыңдар! Ал жапырақтарды жіңішке қылшықпен бояу әдісімен бояуға болады ма? Тәрбиеші – - көктем келгенін көрсету үшін тағы не салуға болады? Балалардың жауаптары. (Күн) Тәрбиеші – - біз күн мен сәулелерді қандай щеткамен саламыз?			шығудың жолын табуға көмектесесіңдер?» Балалар, біз Крокодил Генаға көмектесе аламыз деп ойлайсыңдар ма? Ол үшін не істей аламыз? Балалар: - біз көрмені ұйымдастыруға суреттер дайындай аламыз! - Балалар, естеріңде болса айтыңдаршы, қолтырауындар қайда тұрады? Балалар: - қолтырауындар ыстық елдерде, әртүрлі тұщы су қоймаларында тұрады. Біздің ендіктерде оларды тек хайуанаттар бағында табуға болады. Тәрбиеші: - дұрыс, балалар, мұны иллюстрациялар растайды. (Қолтырауындар мен олардың мекендейтін жерлері бейнеленген иллюстрацияларды көрсетеді). - Балалар, бізде кішкентай парақ қағаздары бар. Қағаз, біз олармен сурет сала	**Барысы:** Бүгін балабақшаға келер жолда мен кітаптың жыртылған беттерін таптым. (тәрбиеші "Жыл басына таласқан хайуанаттар" ертегісіндегі кейіпкерлері мен сюжеттері бар алдын ала боялған А4 парақтарын көрсетеді, бірақ олардың ешқайсысында сиыр жоқ). - Кітаптармен осылай жасауға бола ма? (балалардың жауаптары). - Дұрыс, кітаптарды сақтау керек. Біз ертегінің барлық кейіпкерлерін тізімдедік пе? Не жетіспейді? – Сиыр. Дұрыс. Сиыр туралы не білетінімізді еске түсірейік. (балалар орындықтарға экранға отырады). Акт ойыны: - Сиыр қандай геометриялық фигуралардан тұрады?" (балалардың

	Балалардың жауаптары. (Күн – қалың қылшық щеткамен, ал сәулелерін жұқа щеткалармен саламыз) Біз ағашты саламыз, жоғарыда, төменде денесі, діңі қандай екенін ұмытпаңдар. Біз бұтақтарды саламыз. Олар қандай болуы керек? **(сурет салу)**			аламыз деп ойлайсыңдар ма? (Балалардың жауаптарын тыңдайды,оларда мыжылған қағазбен сурет салу дағдысы бар). - Дұрыс, бүгін біз мыжылған қағазбен сурет салуға тырысамыз. Мұны істеу үшін біз қағаз парағын бояймыз және қағаз парағында орналасқан Трафаретке мыжылған қағазды қолданамыз. Сендер өз суреттеріңді су қоймасының, тастардың суреттерін қосу арқылы толықтыра аласыңдар. Көрмеге арналған экспонаттар дайын! Балалардың жұмысын бағалау. **(сурет салу)**	жауаптары: сиыр-үй жануарлары, Сиырдың денесі бар - қандай пішінде? Басы-шеңбер Тұмсық-сопақ тұяқтары бар аяқтар-ұзын тіктөртбұрыштар. Сиырдың сүт беруі үшін оған желін қажет - жарты шеңбер. Құлақ пен мүйіз, құйрығы бар. (сиыр кескініндегі презентациядағы әр шерту үшін сәйкес фигура пайда болады) **(сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс	**Бұл кім? Бұл емес пе? пе?** **Міндеті:** қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету *Дюсекин Алдияр* **(қазақ тілі)**	**Геометриялық фигуралар** **Міндеті:** геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру *Оразбай Дамир* **(математика негідері)**	**Өсімдіктер** **Міндеті:** ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. *Қали Илияс* **(қоршаған әлеммен таныстыру)**	**Гараж** **Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналасты және кірпіштерді қалау пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдануға үйрету. *Марат Айзере* **(құрастыру)**	**Бейнеле** **Міндеті:** құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. *Агыбай Айсултан* **(сурет салу)**

Серуенге дайындық	**Еңбегі адал-жас өрен:** **Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Ұлттық ойын-ұлт қазынасы: «Қуырмаш»** **Мақсаты:** Балалардың ойлау қабілетін арттыру, дүниетанымын, қызығушылығын арттыру. Ойын шарты: Бұл ойында көбіне балаларды үлкендер ойнатады, тәрбиелік мәні күшті ойын. Балалардың қолын саусақтарының ұшынан ұстап тұрып, алақан қазан қып жалғыз саусағымен қуыра бастайды. -Қуыр, қуыр, қуырмаш -Балапанға бидай шаш. Сонан соң ойнатып тұрған балалардың бір-бірден саусақтарын бүгеді. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(дене тәрбиесі**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Ұлттық ойын-ұлт қазынасы: «Көжектер мен түлкілер»** **Мақсаты:** Балаларды аңғарымпаздыққа қушылыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала түлкі болып сайланады. Қалған балалар көжек бетпердесін киіп, дөңгеленіп отырады. Ойын жүргізіушісі: Көжектерім тұршы, Беттеріңді жушы. Ну орманға барайық, Тамақтанып алайық. Қаш: Жалаңдаған қу түлкі, Келіп қалыпты орманға. Көжектерің қайда деп. Қуып келді соңынан. Көжектер ән ырғағымен секіріп, қаша жөңелді, түлкі қуады.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Ұлттық ойын-ұлт қазынасы: «Аю»** **Ойын мақсаты:** Балаларды ұйымшылдыққа, алғырлыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала аю болып сайланады, қалған балалар қоян болады. Қояндар орманда ойнап жүріп ұйықтап жатқан аюды оятып жібереді. Аю ашуланып қуа жөнеледі. Ойын 2-3рет қайталанып, аю жаңадан сайланып отырады. **(дене тәрбиесі**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Ұлттық ойын-ұлт қазынасы: «Ақ қоян»** Ойын шарты: Балалар дөңгеленіп қол ұстасып тұрады, ортада бір бала қоян болады. Балалар барлығы бірлесе қоянды оятуға тырысады. -Қояным, қояным ұйқыңнан тұршы, Бет-қолыңды жушы, Айнаға қарашы, Шашыңды тарашы, Мәсіңді киші, Көлегіңді киші, Енді бізді қушы-деп балалар қаша жөнеледі. **(дене тәрбиесі**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Ұлттық ойын-ұлт қазынасы: «Доп»** **Мақсаты:** Балаларды ұжымшылдыққа, адамгершілікке баулу. Ойын шарты: Балалар қатарға тұрады екі команда болып межеге допты қай команда бірінші апарады сол топ бірінші орынға, марапатқа ие болады. Ал ұтылған топ таппақ не өлең айтып өз өнерін көрсетеді. **(дене тәрбиесі**)**

		(дене тәрбиесі)**			
Серуеннен оралу	**Еңбегі адал-жас өрен.** **Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Әжелер мектебі.** Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қазақ тілі ***)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка****)** Өнер бұрышында аңдардың бояу суреттерін бояту, ұлпақар мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еркін рөлдік ойындар.**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-анаға кеңес: «Сөйлеу қабілеті бұзылған балаларда, қолдарының ұсақ моторикасын дамытуға арналған тіл дамыту құралы»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2024-2025 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: «Қошақан» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 19.05-23.05.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 19.05.2025**	**Сейсенбі 20.05.2025**	**Сәрсенбі 21.05.2025**	**Бейсенбі 22.05.2025**	**Жұма 23.05.2025**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	**Күй күмбірі -** балаларды қабылдау барысында үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау,ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын арттыру. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. **(қазақ тілі***)**				
	Қауіпсіздік ережесі әлеуметтік эмоционалды дағдыларды қалыптастыру, балалармен бірге жол ережелері туралы мультфильмдер көруге кеңес беру, ұсыну. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?» Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру.Барысы: тәрбиеші үстелдерді біріктіреді, оларға түрлі-түсті қағаздан сақинамен жабылған	**Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық". Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру.Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Әрқайсысында сөмке бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді	**Құрылыс ойыны**: **"Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы". Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру.Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді. **(құрастыру)**	**Құрылыс ойыны: "Хайуанаттар бағы" Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру.Ойын: тәрбиеші хайуанаттар бағында жануарлардың жаңбырдан жасырынатын үйлері бар екенін еске салады	**Құрылыс ойыны:** "Жануарлар үйін салайық". **Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру.Ойын: балаларға бір - екі үй жануарларын таңдап, құрылыс бөлшектерін пайдаланып оларға үй

	өзен салады, орталықта балалармен бірге саябақ (ағаштар, орындықтар) ұйымдастырылады. Сүйікті ойыншықтарымен ойнау. Содан кейін тәрбиеші сұрайды-бұл саябаққа қалай кіруге болады? Балалар көпір қажет деп санайды және оны салады. **(құрастыру)** **Дидактикалық ойын:** **«Ғажайып дорба»** **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу.. **Барысы:** - Балалар, бізге қонаққа Кірпі келді. Сендермен ойын ойнағысы келеді. Жай ғана қолдарыңды сөмкеге батырып, кез келген затты аласыңдар да,	алды?» Олар қуыршақтар дүкенге жиналды деп шешеді және оны таба алмайды. Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелер мен кірпіштен дүкен салуға шақырылады. Балалар құрастырады: кім-мұғалім берген үлгі бойынша, кім-өз бетінше. **(құрастыру)** **«Шалғындағы бақбақтар»** **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** - Балалар, қараңдаршы, сендердің табақшаларыңда бақбақ жапырақтары мен гүлі бар, біз оларға әлі қол тигізбейміз. Біз сабақтарды жасауымыз керек. Сендердің табақшаларыңда жасыл түсті тіктөртбұрыш бар, оны екі жолаққа	**"Аралар ұяға ұшады"** **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы.** "ара ұясы" иллюстрациясын қарау. Біздің ара ұяға қоныстанғысы келеді. Бірақ ол жалғыз зерігерлік болады. Оған достар жасайық. - Ара неден жасалған? - дене пішіндері қандай? - Басының пішіні қандай? Техниканы оқытуды жалғастыру – жәндіктердің сипаттамаларын бере отырып, қағаздан көлемді аппликация, жолақ пен шеңберді екіге бүктеу, бұрау, дайындаманы тар жолақтарға кесу дағдыларын бекіту. Балалар түсті қағаздардан аралар жасайды. Гүлдер еденге жайылған. Түсті қағаздан жасалған аралары бар балалар гүлдердің айналасында ұшып, шырын жинайды. Балалар ұяға "ұшады" - тәрбиешінің басшылығымен олар араларын үйдің	және олар үшін үйлер салғысы келеді. Үстелде жабайы табиғат фигураларының жиынтығы бар. Құрылыс аяқталғаннан кейін олар олармен ойнайды. **(құрастыру)** **"Орамалды безендіру"** **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** Балалар, бүгін мен топқа келсем, орындықта қоян отыр. Ол маған оны туған күніне қоян достары шақырғанын айтты. Ол оларға осы орамалдарды силауды шешті. - Сәнді орамалдар ? оларды жарқын, әдемі, мерекелік ету үшін не	салу ұсынылады. **(құрастыру)** **Дидактикалық ойыны: "Ғажайып дорба"** **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** Балалар сөмкеде не бар екенін анықтауға тырысады. Барлық дұрыс аталған заттар бөлек үстелге қойылады. Тәрбиеші: - сөмкеде қанша нәрсе бар екенін қараңдар, бұл не - … Ойланайық, мұның бәрін бір сөзбен қалай атауға болады? Балаларға арналған жеке үндеулер: "сен қалай ойлайсың? Ал сен қалай ойлайсың?" - Жарайсыңдар, балалар, әрине, бұл көкөністер! Тәрбиеші: - сендер көкөністердің қай жерде өсетінін

	қолыңды сөмкеден шығармай білуге тырысыңдар. Қоңырау шалынғанда, не екенін айтасыңдар. (Балалар сөмкеде не бар екенін анықтауға тырысады. Барлық дұрыс аталған заттар бөлек үстелге қойылады). - сөмкеде қанша нәрсе жатқанын қара, бұл-алмұрт, алма және т. б. Ойланайық, мұның бәрін бір сөзбен қалай атауға болады? Сендерге Кірпімен ойнаған ұнады ма? Қонағымыз үшін жағымды нәрсе жасайық. Кірпілер нені жақсы көреді деп ойлайсыңдар? Балалардың болжамды жауаптары: "кірпілер саңырауқұлақтарды жақсы көреді"; "кірпілер ойнағанды ұнатады" және т. б. Ол үшін түрлі-түсті қағаздан алма жасайық. Ол осындай сыйлыққа қуанады ма? - алдымен сендер түрлі-түсті қағаздың бір бөлігін қиып, себеттерге жапсыру.	кесіңдер. Біз қайшымен мұқият жұмыс жасаймыз. Барлық бөлшектер дайын-біз бақбақты жинауды бастаймыз. Алдымен сабақтарды жабыстырыңдар, содан кейін сабақтың жоғарғы жағына сары бақбақты жабыстырыңдар гүл бөлігінің бүкіл бетіне желім жағыңдар, содан кейін бақбақ жапырақтарын. Артық желімді кетіру үшін майлықты қолдан. - Қараңдаршы, бізде бір сабақ гүлсіз қалды. Сендер мен біз ертегіден бақбақ уақыт өте келе ақ және үлпілдек болатынын білдік. Сондықтан біз екінші гүлді ермексаз бен мақта тампондарынан жасаймыз. Сендерде әрқайсысында ақ ермексаз шары бар. Біз оны алып, сабағымыздың жоғарғы жағына бекітуіміз керек. Біздің ермексаз шары бекітілгеннен кейін, біз мақта тампондарын	айналасына жабыстырады. **(жапсыру)**	істеу керек? (оларды безендіру керек). – Сендер Қоянды естисіңдер, орамалдар әртүрлі өрнектермен безендірілуі керек, содан кейін олар бірден т әдемі және мерекелік болады. Балалар, қоянға әдемі орамал жасауға қалай көмектесуге болады ? (безендіруге көмектесу). - Өтінемін, үстелдерден өтіңдер (балалар үстелге отырады) . - Бұл фигура қандай пішінде ? (шаршы). Ол қалай аталады ? (шаршы) және бұл? (шеңбер). - Олардың бір-бірінен айырмашылығы неде? (квадраттың бұрыштары бар, ал шеңбердің бұрыштары жоқ; шеңбер айналады, ал квадрат жоқ). - Шынында да, квадраттың бұрыштары бар және оның төрт жағы бар, ал шеңбердің бұрыштары жоқ, ал жағы бір ғана (қолмен тексеру).	білесіңдерме? ("Көкөністер көкөніс бақшасында өседі". Біз балалардан толық жауап алуға тырысамыз.) Олай болса анамызға палау жасау үшін сәбіздер жасап берейік. - алдымен түрлі-түсті қағаздың бір бөлігін (қызыл/қызғылт сары) табақтың үстінен көптеген ұсақ бөліктерге бөліп алуың керек (балаларда сәбіз қағазының түсі қандай екенін анықтау); - содан кейін сәбіздің боялған бейнесіне желімді молынан жағып, оның шегінен шықпауға тырысу; - осыдан кейін, боялған сәбіздің бейнесіне қағаз бөліктерін (желімнің кебуіне уақыт болмас үшін) шетінен бастап ортасына дейін жоғары қаратып өте тез жағу; Балалардың біреуі тапсырманы орындау кезеңдерін қайталайды, содан кейін олар жұмысқа кіріседі. **(жапсыру)**

	- содан кейін алманың боялған силуэтін желіммен молынан жағу, оның шегінен шықпауға тырысу; - осыдан кейін, боялған алманың силуэтіне қағаз бөліктерін (желімнің кебуіне уақыт болмас үшін) шетінен бастап ортасына дейін жоғары қаратып өте тез жағу; - бүкіл сурет (Бос орындар жоқ) желімделген кезде, артық желімді алып тастау үшін шүберекті алып, оны алмаға бекіту керек. Балалардың біреуі тапсырманы орындау кезеңдерін қайталайды, содан кейін олар жұмысқа кіріседі. **(жапсыру)**	алып, оларды ортасынан бастап ермексазға ақырын енгіземіз. **(жапсыру)**		- Балалар, екі үшбұрыш жасау үшін шаршыны қалай кесуге болатынын мұқият қараңыз. Шаршыны диагональ бойынша бұрыштан бұрышқа кесу керек. Ал шеңберді екіге бөлуге болады (диаметрі бойынша), сіз екі жарты шеңбер аласыңдар. - Кім тақтаға шығып, шаршыны қалай кесу керектігін көрсетеді? - Ал шеңберді қалай кесуге болатынын кім көрсетеді? (балаларды көрсету) - Балалар, менде әшекейленген орамалдар бар, олардың қандай екенін қараңыз. **(жапсыру)**	
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ №18 Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.)				

	3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(дене тәрбиесі**)**				
Таңғы ас	**Үнемді тұтыну** **Мақсаты:** табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. берілген тағамды толық ысырыпссыз жеуге, мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру.				
	Гигиеналық шаралар: Таңғы ас алдында қолдарын жу қолды сүрту жә орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(***Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған әлеммен таныстыру)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған әлеммен таныстыру)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған әлеммен таныстыру)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді ж **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған әлеммен таныстыру)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз Таза болды мұнтаздай Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған әлеммен таныстыру)**

Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Көктем Кун шуағын шашады, Жауын да жауып алады. Көктем келіп жеткенде, Ағаштар бүршік жарады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Көктем** Көктем болды алақай, Қуанар барлық балақай. Көктемде жаңбыр болады, Бақшаға гүлдер толады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Көктем** Жасыл көктем келеді, Самал беттен өбеді. Көкте бұлттар көбейсе, Мөлдір тамшы төгеді. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Ұлу»** У-У-У-У- Ұлу, Тағы да жылжып келеді. Кездессе жолда достары, Оларға сәлем береді. «У-У-У-У» Деп әндетеді Ұлу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Сауықтыру-шынықтыру шаралары Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн,	**Қазақ тілі** **«Алақай, жаз келді!** **Міндеті:** Үй жануарлары мен құстардың аттарын жатқа білуге, қазақ тіліндегі балаларға арналған тақпақтарды («Көшеде») мұқият тыңдауға, тақпақ-мазақтамақтардың мазмұнын түсінуге, педагогтің үлгісімен	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Сауықтыру-шынықтыру шаралары Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру.	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Сауықтыру-шынықтыру шаралары Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн,	

	суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті	жатқа айтуға үйрету, еліктеу сөздерін дұрыс қайталап айтуға, оларды сұрақтарға жауап беруде қолдануға үйрету; төл сөздерді еркелетіп айтылған атауларына сүйене отырып анықтауға үйрету. **Сөздік минимум** «тақпақ - жаттамақ», «сиыр», «жылқы», «қой», «ешкі» "Дауысын танысаң, не екенін айт!" сөздік жаттығуы.	Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету.Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. **Музыка** **Міндеті:** **Музыка тыңдау.**Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге; шығарманы соңына дейін тыңдауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін	суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау..	

	таза ауада болуын қамтамасыз ету.		орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қа		
	«Балапан» **Міндеті:** балаларды қалдық материалдан және ермексаздан қолөнер жасауға үйрету. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** Тауықтың жұмыртқадан кішкентай сары балапаны пайда болды. Әтеш пен тауықтың отбасында балапан пайда болды, олар оны ұзақ күтті. Тәрбиеші ашық қабықтың аппликациясын іліп қояды, бірақ қабығында балапан жоқ. - Балалар, біздің тауық бір нәрсені мүлдем білмеді. - Не болды? (Балалар балапанның жоғалып	**«Үлпілдек бұлттар»** **Міндеті:** балаларды қалдық материалдан және ермексаздан қолөнер жасауға үйрету. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** Бізді үстелдерде қандай тосын сый күтіп тұрғанын көрейік. (майлықтың астындағы үстелде пластилинографиямен жұмыс істеуге арналған материалдар дайындалады және әдетте балалар бірден болжап, бұлттарды ермексаздан салуды ұсынады) Бұлтты бұлттарды пластилинография техникасымен бейнелеуге тырысайық. Бұлтты салу үшін Сіз ермексаздың кішкене бөлігін қысып алуың керек. Саусақтардың	**«Жаңбыр»** **Міндеті:** балаларды қалдық материалдан және ермексаздан қолөнер жасауға үйрету. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы: -** Балалар, айтыңдаршы, жылдың қай мезгілі? (жауаптар). Көктемнің қандай белгілерін білесіңдер? (жауаптар). - Жарайсыңдар. Енді жаңбырдың қалай пайда болатынын еске түсірейік? Су қоймаларының, жердің, өсімдіктердің бетінен су буланып, жоғары көтеріліп, бұлт түзеді. Содан кейін бұлттар қозғалады, бұлттарға жиналады. Бұлттардың ішінде су қозғалады, қозғалады, тамшыларға жиналады, содан кейін жаңбыр түрінде түседі. Бүгін біз жаңбырды бояулармен емес, қарындаштармен емес, ерекше тәсілмен - ермексазбен бояймыз. Қазір	**"Түрлі-түсті қолшатырлар"** **Міндеті:** балаларды қалдық материалдан және ермексаздан қолөнер жасауға үйрету. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** - көктемде жаңбыр жауады ма? - Рас, көктемде жаңбыр жауады, бірақ күз сияқты жиі емес. Суреттерге қарап, жаңбыр жауған кезде қажет заттарды атау (күн көзілдірігі, қолшатыр, резеңке етік, қалпақ, сандал, қолшатыр) - Жаңбырда аталған заттардың қайсысы ең қажеттісі? - Әрине, қолшатыр! Қолшатырлар да көктемге қуанады. Ал сендердің	**«Ұлу»** **Міндеті:** балаларды қалдық материалдан және ермексаздан қолөнер жасауға үйрету. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** ермексазды алу, ұзын "шұжықты" орау. Оны спиральға айналдырайық - бұл ұлудың қабығы. Сары ермексаздан біз үлкен сопақ жасаймыз, ұлудың денесі пайда болды. Біз екі жұқа "шұжықты" орап, оларды раковина сияқты орап, екі бұйра жасаймыз - бұл мүйіз. Енді біз ұлуды мүсіндеуді бөлшектерден жинаймыз: біз денені және қабықты қосамыз. Біз мүйіздерді басымызға

	кеткенін, бір қабығы қалғанын түсіндіреді). - Қонағымызға қалай көмектесе аламыз? – балапандарды мүсіндеу. Тек алдымен балапанның қалай көрінетінін есте сақтауымыз керек. - Балапанның түсі қандай? (сары) - Балапан қандай бөліктерден тұрады? (бас, дене, тұмсық, аяқтар, көздер). - Балапанның басы қандай пішінде? (дөңгелек) және дене, қандай пішінде? (дөңгелек) **(мүсіндеу)**	арасына флагелла ора. Оны суретке бекіту, сопақша пішінді флагелла салу.Тағы бір шарды орап, оны суретке бекітіп, аздап басып, қайтадан жағу. Бүкіл дайындама боялғанша дәл осы қозғалысты орындау. **(мүсіндеу)**	жаңбыр жауып тұр деп елестетіп көрейік. (тәрбиеші жаңбыр шуының аудиожазбасын қамтиды). 1. Алдымен біз бұлтты жасаймыз, ермексаздың кішкене бөлігін қысып, саусағымызды сызбаға жағамыз, контурдан шықпауға тырысамыз. 2. Жаңбырды саусағыңызбен кішкене шарларды жағып, суреттегі тамшыларды кездейсоқ орналастырыңдар. 3. Енді бұлт сияқты шалшық. **(мүсіндеу)**	қолшатырларың қыста не істеді? (біз шкафта ұйықтадық) енді көктемнің келуімен сендер қолшатырларыңды дайындап, жаңбыр жауған кезде серуендеу үшін оларды шкафтан шығардыңдар. - Менде де қолшатыр бар (түрлі-түсті қолшатыр алыңдар). Міне, ол өте әдемі және тегіс; ол жеңіл және ыңғайлы; оның тұтқасы және жартылай дөңгелек күмбезі бар; -Қолшатыр өте қажет және пайдалы-жаңбыр кезінде немесе жарқын күннен жасырынуға болады. Қолшатырда қандай түстер бар екенін айтыңдар? **(мүсіндеу)**	бекітеміз, көзді "бетке" бекітеміз, аузын стекпен кесеміз. Біздің ұлу дайын. Сонымен қатар, сіз жасыл картоннан ұлуды қоятын жапырақ кесуге болады. **(мүсіндеу)**
2-ші таңғы ас	**Үнемді тұтыну** **Мақсаты:** табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. берілген тағамды толық ысырыпссыз жеуге, мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуенге дайындық	**Еңбегі адал-жас өрен:** Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту)				

	«Біз киініп үйренеміз» әңгіме **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **((қазақ тілі***)**				
Серуен	**Бақылау: Торғайды бақылау.** Мақсаты: Торғай жайлы мағлұмат беру.Балаларды құстарға қамқор бола білуге тәрбилеу. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Көркем сөз:** Торғай, торғай, торғайсың Жерден тары шоқып алғайсың. Бөтегеңді томпайтып Биікте ұшып самғайсың. **Сұрақтар:** -Ауламызда нелер ұшып жүр? -Торғай қандай құс? -Түсі қандай? -Олар немен қоректенеді? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал-жас өрен:** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола	**Бақылау: Көк шөпті бақылау.** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? Дала қандай түске ене бастады? **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер, Оның аты.... (шөп) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал-жас өрен:** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты: Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал-жас өрен:** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойыны:** «Құстар мен мысық» **(дене тәрбиесі**)** **Жеке жұмыс:**Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты: Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Жұмбақ.** Кейде сипап кетер, Кейде ұйпап өтер. (жел) **Сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі аддал-жас өрен. Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Қимылды ойыны:** К-№14 «Құстарды	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал-жас өрен. Еңбек:**Алаңды жинау. Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)**

	білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойыны: «Аңшылар» (дене тәрбиесі**)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойыны: «Жапалақтар» (дене тәрбиесі**)** **Жеке жұмыс: Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.		ұшып келуі» **(дене тәрбиесі**)** **Жеке жұмыс:** Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	**Қимылды ойыны:** «Құстар мен мысық» **(дене тәрбиесі**)** **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. **Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.
Серуеннен оралу	**Еңбегі адал-жас өрен.** **Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(қазақ тілі***).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар: Үнемді тұтыну** **Мақсаты:** табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалд ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз». (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Еңбегі адал-жас өрен.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				

	Әлди **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні (музыка****)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене тәрбиесі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіп Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикалық дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(дене тәрбиесі**).**				
Бесін ас	**Гигиеналық дағдылар** **Үнемді тұтыну** **Мақсаты:** табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Ас ішкенде күнде біз. Сөйлемейміз, күлмейміз. Астан басқа өзгені. Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті,	**Ойын – «Киім тігуге арналған Ателье»** Барысы: Тәрбиеші балаларға көйлегін	**«Экологиялық соқпақ»** **Вариативтік бағдарламасы**	**Ойын: "Аяқ киімді жөндеу"** **Барысы.** Тәрбиеші топқа аяқ киім әкеліп: "Мына аяқ	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»**	**Ойын: "Машиналарды жөндеу"**

кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама**	көрсетіп, ательеде тігілгенін айтады. Ательеде қалағандардың барлығына көйлектер тігіледі. Тәрбиеші балалардың назарын Дина қуыршағының ескі көйлегіне аударады, оған ательеге барып, жаңа көйлек тіктіруді ұсынады. Содан кейін ол балалардан қуыршақтарына жаңа киім жасағысы келетінін сұрайды. Барлығы бірге ательеге барады. Тәрбиеші ательенің тігіншілерімен рөлдік диалог жүргізеді. Алдымен қуыршақ ойынының үлгісі беріледі. Тігінші: - Дина, мен саған жаңа көйлек керек екенін көріп тұрмын. Саған қандай көйлек керек? (Материалды көрсетеді.) Сен мұны полка нүктелерімен таңдайсың? Мен таспаны алып, қанша материал қажет екенін өлшеймін. Енді күте	**(қоршаған ортамен танысту)** **"Көктемгі тамшылар"** **Міндеті:** балалардың ыстық елдердің жануарлары туралы білімдерін, балалардың бейнелеу іс-әрекеті процесінде жануардың сыртқы түрінің ерекшеліктерін бейнелеу қабілетін байытуды жалғастыру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Барысы:** Көктемгі тамшыларды салайық - ол боялған мұздықтары бар парақтарды таратады және саусақтарымен тік тамшыларды салуды ұсынады, сызықтар тек жоғарыдан төменге қарай жүргізілетініне назар аударады. Балалар жұмысты орындайды. Суреттер құрғап жатқанда, осы уақыт ішінде табақшадағы мұздақпен не болғанын қарастыруға болады, ол суға айналды. **(сурет салу)**	киімнің өкшесі сынған. Не істеу керек? Кім жөндей алады?" Балаға жақындайды. Тәрбиеші. - Гриша, сен шеберсің бе? Аяқ киімді жөндей аласың ба? Менің баратын жерім жоқ. Мен жүрдім, сүріндім, өкшелерім сынды. Аяқ киімді жөндеу керек. Сенде балға, шегелер бар ма? Сен қалай жөндейсің? Сен балғамен түртесің бе, шегемен шегелейсің бе? - Қараңдаршы, балалар, Гриша менің аяқ киімімді жөндеді, енді мен оларды қайтадан кие аламын (аяқ киімді киеді.) Аяқ киімін жөндегісі келетін балалар, келіңдер, бізде жақсы шебер бар. Ол өкшесін қағып, терісін тігуді біледі. Тәрбиеші балаларды аяқ киімді жөндеуге алып келуге шақырады. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Түсті құрт"** **Міндеті:** балалардың ыстық елдердің жануарлары туралы білімдерін, балалардың бейнелеу іс-әрекеті	**Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша**,** жуғыш заттар. **Шарты:** Күнделікті үйде қолданатын ыдыс, қол киімдер жуатын заттарды алуға бару, бірі жүргізуші, бірі анасы және баласы болып ойнау. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **«Қолтырауын»** **Міндеті:** балалардың ыстық елдердің жануарлары туралы білімдерін, балалардың бейнелеу іс-әрекеті процесінде жануардың сыртқы түрінің ерекшеліктерін бейнелеу қабілетін байытуды жалғастыру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.	**Барысы:** Тәрбиеші машинамен ойнп жатқан балаларға жақындайды және оларға ойынды байытуға көмектеседі. - Денис, сенің көлігіңнің доңғалағы түсіп кеткен сияқты. Шеберді шақырғың келмейді ме? Дөңгелекті өзің ауыстыра аласың ба? Жарайсың. Тек біреуі ыңғайсыз, менің саған көмектескім келеді немесе сен жүргізушілерден біреуді шақыр. Олар қазір демалады, түскі ас ішеді. (Ұлдарға жақындайды.) Жүргізушілер, сендер демалдыңдар ма? Түскі ас ішіп үлгердіңдер ме? Онда сендерді Денис шақырады. - Денис, доңғалаққа болғанын түсіндір. (Денис түсіндіреді.) Егер доңғалақ түсіп кетсе, оны өзің өзгерте аласың. Егер есік те жұмыс істемесе, жөндеу шеберханасына — автосервиске баруға

	тұр, көп ұзамай сенің көйлегің дайын болады. Тігінші: - Келесі кім? Кім жаңа киім тіктіруді қалайды? Бала (қуыршақ). - Мен. Тігінші: - Сен не тіктіресің? Бала. - Көйлек. Тігінші: - Кім үшін? Бала. Рита қуыршағым үшін. Тігінші: - олай болса материалды таңда. Мен өлшеп, Ритаға көйлек тігемін. Қуыршақтары бар балалар диванға отырады және күтеді. Тігінші шығып, қуыршақтарға арналға жаңа көйлектер шығарады. Балалар қуыршақтарға арналға жаңа киімді киіп көре **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **«Көктем келді»** **Міндеті:** балалардың ыстық елдердің жануарлары туралы білімдерін,		процесінде жануардың сыртқы түрінің ерекшеліктерін бейнелеу қабілетін байытуды жалғастыру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Ойын материалы:** әр балаға құрттың бейнесі бар карталар, бір түсті, бірақ әртүрлі реңктердегі қағаз шеңберлер. **Ойын барысы:** көк, қызыл, жасыл, сары түстердің барлық реңктерін орналастыру. **Мысалы:** "менде барлық заттар сары, бірақ әртүрлі реңктері бар. Лимон-ашық сары, күнбағыс — ашық сары, алмұрт-қою сары" немесе: "Менде көк заттар бар, бірақ әртүрлі реңктері бар. Ең қою көк-қара өрік, ең ашық-жүгері гүлі, ең ашық-қоңырау" Түрлі түсті құрттарды салу және бояу. **(сурет салу)**	**Барысы:** - Балалар, бүгін бізге қандай да бір конверт әкелінді (оны балаларға көрсетеді, конвертте қолтырауын бейнеленген иллюстрация Гена мен Чебурашка). - Бұл қандай конверт деп ойлайсыңдар? Балалар: - бұл қолтырауын гена мен Чебурашкадан келген хат! - Сәлеметсіңдер ме, балалар! Мен сендермен көптен бері таныспын - Генаның қолтырауыны. Менің досым Чебурашка екеуміз әртүрлі мұражайлар мен көрмелерге барғанды ұнатамыз. Жақында Мен Чебурашканы көрмеге шақырдым, онда қолтырауындар бейнеленген суреттер көрсетіледі. Бірақ маған қоңырау шалып, экспонаттар көрмеге уақытында жеткізілмейтіні туралы хабарланды. Мен қатты ренжідім, бірақ Чебурашка досымды	болады. Жөндеуге барасың ба немесе өзің жасайсың ба? Өздері. Содан кейін құралдарды алу керек. Сендерде олар бар ма? Жарайды. Мен де көлігімнің дөңгелегін ауыстырдым. Алдымен оны алып тастау керек. Содан кейін жаңасын салу керек. Балалар көліктерін жөндейді. (қоршаған әлеммен таныстыру) **«Сиыр»** **Міндеті:** балалардың ыстық елдердің жануарлары туралы білімдерін, балалардың бейнелеу іс-әрекеті процесінде жануардың сыртқы түрінің ерекшеліктерін бейнелеу қабілетін байытуды жалғастыру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Барысы:** Бүгін балабақшаға келер жолда мен кітаптың жыртылған беттерін таптым. (тәрбиеші "Жыл басына таласқан хайуанаттар"

	балалардың бейнелеу іс-әрекеті процесінде жануардың сыртқы түрінің ерекшеліктерін бейнелеу қабілетін байытуды жалғастыру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Барысы: -** Қараңдаршы, Мен көктемді боядым. Ал сендер көктемді салғыларың келе ме? Балалардың жауаптары. (Иә) Тәрбиеші: - ағаш жасау үшін не салу керек? Балалардың жауаптары. (денесі, бұтақтар, жапырақтар). Тәрбиеші: - жоғарғы жағында қандай денесі бар? Төменде? Балалардың жауаптары. (төменгі жағында-қалың, жоғарғы жағында-жұқа)			ренжіткім келмейді. Мүмкін сендер маған осы жағдайдан шығудың жолын табуға көмектесесіңдер?» Балалар, біз Крокодил Генаға көмектесе аламыз деп ойлайсыңдар ма? Ол үшін не істей аламыз? Балалар: - біз көрмені ұйымдастыруға суреттер дайындай аламыз! - Балалар, естеріңде болса айтыңдаршы, қолтырауындар қайда тұрады? Балалар: - қолтырауындар ыстық елдерде, әртүрлі тұщы су қоймаларында тұрады. Біздің ендіктерде оларды тек хайуанаттар бағында табуға болады. Тәрбиеші: - дұрыс, балалар, мұны иллюстрациялар растайды. (Қолтырауындар мен олардың мекендейтін жерлері бейнеленген иллюстрацияларды көрсетеді).	ертегісіндегі кейіпкерлері мен сюжеттері бар алдын ала боялған А4 парақтарын көрсетеді, бірақ олардың ешқайсысында сиыр жоқ). - Кітаптармен осылай жасауға бола ма? (балалардың жауаптары). - Дұрыс, кітаптарды сақтау керек. Біз ертегінің барлық кейіпкерлерін тізімдедік пе? Не жетіспейді? – Сиыр. Дұрыс. Сиыр туралы не білетінімізді еске түсірейік. (балалар орындықтарға экранға отырады). Акт ойыны: - Сиыр қандай геометриялық фигуралардан тұрады?" (балалардың жауаптары: сиыр-үй жануарлары, Сиырдың денесі бар - қандай пішінде? Басы-шеңбер Тұмсық-сопақ тұяқтары бар аяқтар-ұзын тіктөртбұрыштар. Сиырдың сүт беруі

	Тәрбиеші: - денесі мен бұтақтарды қандай щеткамен салу керек? Балалардың жауаптары. (денесі-қалың қылшық щеткамен, ал бұтақтары жұқа щеткалармен) Тәрбиеші: - Жарайсыңдар! Ал жапырақтарды жіңішке қылшықпен бояу әдісімен бояуға болады ма? Тәрбиеші – - көктем келгенін көрсету үшін тағы не салуға болады? Балалардың жауаптары. (Күн) Тәрбиеші – - біз күн мен сәулелерді қандай щеткамен саламыз? Балалардың жауаптары. (Күн – қалың қылшық щеткамен, ал сәулелерін жұқа щеткалармен саламыз) Біз ағашты саламыз, жоғарыда, төменде денесі, діңі қандай екенін ұмытпаңдар.			- Балалар, бізде кішкентай парақ қағаздары бар. Қағаз, біз олармен сурет сала аламыз деп ойлайсыңдар ма? (Балалардың жауаптарын тыңдайды,оларда мыжылған қағазбен сурет салу дағдысы бар). - Дұрыс, бүгін біз мыжылған қағазбен сурет салуға тырысамыз. Мұны істеу үшін біз қағаз парағын бояймыз және қағаз парағында орналасқан Трафаретке мыжылған қағазды қолданамыз. Сендер өз суреттеріңді су қоймасының, тастардың суреттерін қосу арқылы толықтыра аласыңдар. Көрмеге арналған экспонаттар дайын! Балалардың жұмысын бағалау. **(сурет салу)**	үшін оған желін қажет - жарты шеңбер. Құлақ пен мүйіз, құйрығы бар. (сиыр кескініндегі презентациядағы әр шерту үшін сәйкес фигура пайда болады) Мұндай схемалар бізге сиырды салуға көмектеседі. - Сендерге объектілер арасындағы пропорцияларды сақтай отырып, сурет салу керек екенін еске салғым келеді. Егер сиыр алдыңғы қатарда болса-біз өрескел сурет саламыз (мен иллюстрацияға үлкен сиырдың сұлбасын қолданамын), егер фонда болса – біз кішірек сиырды тартсаламыз. (мен кішкентай сиырдың сұлбасын қолданамын) - Жұмысты бастамас бұрын алдымен өзімізге парақ таңдап, сиырды қай жерде салатынымызды анықтауымыз керек: алдыңғы немесе артқы жағында. (балалар сюжеті бар

	Біз бұтақтарды саламыз. Олар қандай болуы керек? Жапырақтар. Міне, бізде ағаштарда алғашқы жапырақтар пайда болды. **(сурет салу)**				иллюстрацияны таңдайды). - Ал қазір өз жұмысыңды атқар. (балалар үстелдерден өтеді) Мен алдымен сиырды қалай салатынымды көруді ұсынамын. Сендер мұқият қарап, есте сақтаңдар. **(сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс	**Бұл кім? Бұл емес пе пе?** **Міндеті:** қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету *Амангелді Алуа* **(қазақ тілі)**	**Геометриялық фигуралар** **Міндеті:** геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру *Асқар Альнур* **(математика негідері)**	**Өсімдіктер** **Міндеті:** ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. *Базарбаева Аружан* **(қоршаған әлеммен таныстыру)**	**Гараж** **Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлдене орналастыру тәсілдері қолдануға үйрету. *Бердібек Ағжан* **(құрастыру)**	**Бейнеле** **Міндеті:** құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. *Бердібек Мағжан* **(сурет салу)**
Серуенге дайындық	**Еңбегі адал-жас өррен.** **Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(қоршаған әлеммен таныстыру)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(қоршаған әлеммен таныстыру)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Ұлттық ойын-ұлт қазынасы** «Сақина жасыру»	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(қоршаған әлеммен таныстыру)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(қоршаған әлеммен таныстыру)**

	Ұлттық ойын-ұлт қазынасы: «Қуырмаш» **Мақсаты:** Балалардың ойлау қабілетін арттыру, дүниетанымын, қызығушылығын арттыру. Ойын шарты: Бұл ойында көбіне балаларды үлкендер ойнатады, тәрбиелік мәні күшті ойын. Балалардың қолын саусақтарының ұшынан ұстап тұрып, алақан қазан қып жалғыз саусағымен қуыра бастайды. -Қуыр, қуыр, қуырмаш -Балапанға бидай шаш. Сонан соң ойнатып тұрған балалардың бір-бірден саусақтарын бүгеді. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(дене тәрбиесі**)**	**Ұлттық ойын-ұлт қазынасы** «Атқаума» Ойынды 6 бала 3-3-тен бөлініп ойнайды.Бір бала сол қолымен өзінің оң қолының білезігінен ұстайды.Содан кейінгілері де солай істейді де бір-бірімен қолдарын айқастырады.Үшінші бала көзі таңылулы күйде екінші баланың айқасқан қолына отырады..Қолдасып тұрған балалар:-Атқаума,атқаума –деп қаумалай көтерген бойы мөлшерлі жерге дейін жетеді.Бірінші бала ақ сандық,көк сандық десе,көзі таңулы бала - көк сандық, көк сандық деп жауап береді. Қаумалап келе жатақан балалар: Бақа,бақа балпақ басың неге жалпақ? Бұтың неге талтақ Көзің неге тостақ Бұған көзі таңулы бала былай деп жауап береді.:- **(дене тәрбиесі**)**	Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді.Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды.Бастаушы жұлулы қолын әрбір ойыншың алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды.Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады.Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді.Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді. **(дене тәрбиесі**)**	**Ұлттық ойын-ұлт қазынасы** «Белбеу соқ» Ойыншылар екі-екіден жұптасып шеңбер жасап тұрады.Бір белбеуді алып екіншісін қууға тиіс. Қашып жүрген бала шеңбердегі жұптасып тұрған екі баланың алдына келіп тұрады.Артық қалған үшінші бала қаша жөнеледі.ойыншы оны қуып жетіп белбеумен соғады да,өзі де бір жұптың алдына тұра қалады.Оның орнына келесі ойыншы шығып,ойынды жалғастыра береді.Белбеу ең соңында кімде қалса сол ойыншы жеңіліске ұшырайды да өз өнерін көрсетеді. **(дене тәрбиесі**)**	**Ұлттық ойын-ұлт қазынасы** «Арқан түю» Балалар шеңбер жасап тұрады. Қолында арқаны бар жүргізуші топ арасынан шығады да:-ойын бастайды – деп дауыстайды.Сонан соң арқанның түйілмеген басын ұстан шеңбер бойымен айналады,арқанды балалардың аяқтарының астынан жібереді.балалар арқан үстімен секіріп тұрады.Кімде-кімнің аяғына арқан ілініп,секіре алмай қалса ол бала ойынды тоқтатып өнер көрсетеді,тақпақ,өлең айтады немесе билеп береді.Ойын осылай жалғаса береді. **(дене тәрбиесі**)**
Серуеннен оралу	**Еңбегі адал-жас өрен.** **Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Әжелер мектебі:** Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қазақ тілі ***)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка****)** Өнер бұрышында аңдардың бояу суреттерін бояту, ұлпақар мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еркін рөлдік ойындар.**
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-анаға кеңес: «Сөйлеу қабілеті бұзылған балаларда, қолдарының ұсақ моторикасын дамытуға арналған тіл дамыту құралы»

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2024-2025 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: «Қошақан» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 26.05-30.05.2025 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 26.05.2025	Сейсенбі 27.05.2025	Сәрсенбі 28.05.2025	Бейсенбі 29.05.2025	Жұма 30.05.2025
Балаларды қабылдау Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	**Күй күмбірі -** балаларды қабылдау барысында үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау,ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын арттыру. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. **(қазақ тілі***)**				
	Қауіпсіздік ережесі әлеуметтік эмоционалды дағдыларды қалыптастыру, балалармен бірге жол ережелері туралы мультфильмдер көруге кеңес беру, ұсыну. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?»** **Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. **Барысы:** тәрбиеші үстелдерді біріктіреді, оларға түрлі-түсті	**Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық".** **Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру.Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Әрқайсысында сөмке бар. "Неге біздің	**Құрылыс ойыны**: **"Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы".** **Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру.Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді,	**Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу"** **Міндеті:** балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету. Құрастырылатын құрылысты қарапайым сызбаларға, суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен	**«Суретті құрастырып жина» ойыны** **Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. Ойнап

	қағаздан сақинамен жабылған өзен салады, орталықта балалармен бірге саябақ (ағаштар, орындықтар) ұйымдастырылады. Сүйікті ойыншықтарымен ойнау. Содан кейін тәрбиеші сұрайды-бұл саябаққа қалай кіруге болады? Балалар көпір қажет деп санайды және оны салады. **(құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Маймылдар»** **Міндеті:** Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **(жапсыру)**	қуыршақтар сөмкелерді алды?» Олар қуыршақтар дүкенге жиналды деп шешеді және оны таба алмайды. Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелер мен кірпіштен дүкен салуға шақырылады. Балалар құрастырады: кім-мұғалім берген үлгі бойынша, кім-өз бетінше. **(құрастыру)** **«Геометриялық фигуралардан жануарларды жина»** **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын өрнектерді жапсыру. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **(жапсыру)**	олардың қайда тұратынын нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді. **(құрастыру)** **"Әлем балалар көзімен"** **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын өрнектерді жапсыру. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** Енді біз сіздермен жұмыс істейміз және балалар күніне жарқын мерекелік шарларымызды, содан кейін гүлдер мен көгершіндерді желіммен жабыстырамыз. **(жапсыру)**	қатарға орналастырып, бір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолданып, өзбетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұрғызған құрылысын талдауға баулу. **Материалдар:** текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: - Қараңдаршы, жаңбыр жауып тұр, ал біздің Бимка күшігіміз суланып, ағаштың астында дірілдеп отыр. Оған жылы үй салу керек. Тәрбиеші итке үй салуды ұсынады. Балалар материалды өздері таңдайды, үйді өздері ойлап табады. **(құрастыру)** **"Гүлдер бақшасы"** **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру.	болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу**.** **(құрастыру)** **"Шуақты күн"** **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **(жапсыру)**

				Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **(жапсыру)**	
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ №18 Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(дене тәрбиесі**)**				
Таңғы ас	**Үнемді тұтыну** **Мақсаты:** табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. Берілген тағамды толық ысырыпссыз жеуге, мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру.				
	Гигиеналық шаралар: Таңғы с алдында қолдарын жуу қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(***Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді ж **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамы Таза болды мұнтазда Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орны білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау,

	мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған әлеммен таныстыру)**	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған әлеммен таныстыру)**	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған әлеммен таныстыру)**	тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған әлеммен таныстыру)**	тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған әлеммен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	«Бесік» Жасаймыз біз бесік, Ағаштарды кесіп. Сәбилерім ұйықтаса, Шығады тез өсіп Ұйықтасын деп, бөбегім, Домбыраның қос ішегін. Ата-баба дәстүрін, Қадірлеші өренім. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Құстар** Құстар туралы тақпақтар Адамзаттың жақыны Қарлығаш та ақылды Көгершін мен екеуі Жайлайды бір шатырды Тырау, тырау тырналар Жем іздесең қырға бар Қырда бірақ, түлкі бар, Сақ болмасаң жұлмалар **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Біз кішкентай баламыз»** Біз кішкентай баламыз, Өсіп-өніп толамыз. Көкке қолды созамыз, Құстай қанат қағамыз. Қарлығаш боп ұшамыз, **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Торғай** Таспен атып торғайды Ұя бұзған оңбайды Құс өкпелеп кетеді Бақшамызға қонбайды.. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Тоқылдақ** Тоқылдақтар тоқылда Ешбір тыным көрмейд Ағашты қанша тессе д Жұмысы бір өнбейді. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Сауықтыру-шынықтыру шаралары Жыл бойы медицина қызметкерінің	**Қазақ тілі** **«Жыл мезгілдері»** **Міндеті:** Педагогтің өтініші бойынша қарапайым іс-әрекеттерді орындау,	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Сауықтыру-шынықтыру шаралары Жыл бойы медицина қызметкерінің	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Сауықтыру-шынықтыру шаралары Жыл бойы медицина қызметкерінің	

	басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру	заттардың түсін білдіретін сөздерді айтуға үйрету. **Сөздік минимум** ақ, көк, қара, қызыл, сары, жасыл, шамасын: аз, көп	басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті **Музыка Міндеті: Музыка тыңдау.** Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге; шығарманы соңына дейін тыңдауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау	басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру.	

	шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету.				
	Дидактикалық ойын: "Сонша қимыл жаса" **Міндеті:** Кеңістікті бағдарлау. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол. **Барысы:** Тәрбиеші балаларды бір-біріне қарсы 2 қатарға тұрғызады және тапсырманы түсіндіреді: "сен мен көрсететін картаға қанша зат салынса, сонша қимыл жасайсыз. Үнсіз санау керек. Алдымен осы қатарда тұрған балалар қимылдарды орындайды, ал басқа қатардағы балалар оларды тексереді, содан кейін керісінше.. **(математика негіздері)**	**Дидактикалық ойын: "Тақталарды бүкте"** **Міндеті:** Кеңістікті бағдарлау. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол. **Қажетті материалдар:** Әр түрлі ені 1-ден 10 см-ге дейінгі 10 тақтайшаны қолдануға болады. Барысы: Қатысушылар 2 топқа бөлінеді. Әрбір кіші топ тақталар жиынтығын алады. Екі жиынтық 2 үстелге сәйкес келеді. Екі кіші топтың балалары үстелдің бір жағындағы орындықтарда отырады. Үстелдердің екінші жағында бос орындықтар орналастырылған. Балалардың екі кіші тобы да тақталарды қатарға тұрғызуы керек (біреуі ені азаяды, екіншісі ұлғаяды). Кезекпен бір бала үстелге	**Дидактикалық ойын: "Күн мен түн"** **Міндеті:** Кеңістікті бағдарлау. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол. **Барысы:** топтың ортасында 1-1, 5 м қашықтықта екі параллель сызық сызылады. олардың екі жағы - үй сызықтары. Ойыншылар екі командаға бөлінеді. Олар өз сызықтарына қойылып, үйлерге қарайды. "Күн" және "түн" командаларының атауы анықталады. Тәрбиеші орта жолда тұр. Ол жетекші. Оның командасы бойынша "күн!" немесе "түн!"- аталған команданың ойыншылары үйге қашып кетеді, ал қарсыластар оларды қуып жетеді. Ескіргендер қайта	**Дидактикалық ойын: «Бантиктер»** **Міндеті:** «көп», «бір», «бірнеше» ұғымдарымен таныстыру, оларды ажырата білуге үйрету. Шарты: Үстелдің үстінде бантиктер бейнеленген карталар мен маркерлер бар, балалр баниктің түсін анықтап, оны бояу керек. - Бірінші бантик, екінші, үшінші, төртінші және т. б. - Келесі бантикті қандай түспен бояу керек деп ойлайсыңдар? (қызыл, көк, қызыл, көк). - Жануарларымызға бантик тағайық. - Қызыл бантиктері бар қанша жануар және көк бантиктері бар қанша жануар бар .(4 қызыл және 4 көк).	**Дидактикалық ойын: «Көліктер»** **Міндеті:** көлік құралдарының түрлері мен мақсаты туралы түсініктерді кеңейту. көлікті жіктеу қабілетін дамыту; машиналарды басқарумен байланысты кәсіптермен танысу; Әртүрлі көлік техникасына және тиісті кәсіптерге қызығушылықты қалыптастыру; жүргізушілердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу; Біртекті заттардан топтар құрастыру және олардың біреуін бөліп көрсету. **Шарты:** көлік құралдарының түрлерін бейнелейтін бос ұяшықтары бар ландшафтық формат:

	«Ұшақ» **Міндеті:** Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** Алақандар арасында домалату арқылы біз жолақтан сопақ (шұжық) жасаймыз, бұл ұшақтың корпусы. Сопақ ұштарының бірін стекпен тегістеу, саусақ, бұл ұшақтың құйрығы және жоғары қарай иілу. Содан кейін қолды алақанның арасына жайып, сопақша (шұжық) басқа жолақтан мүсіндейміз. Әрі қарай, алақандар арасында тегістеу арқылы біз қанаттар саламыз. Қанаттар бас бармақпен ұшақтың корпусына бекітіледі. Енді, біздің ұшақтар олардың барлығын көру үшін стендке қойылады. **(мүсіндеу)**	келіп, қатарға 1 тақтай қояды. Тапсырманы қай топ дұрыс орындағанын анықтау. **(математика негіздері)** **«Кішкентай құс»** **Міндеті:** Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы: (Дауыс естіледі)** - Балалар, мұны кім айтады? (Құстар ән айтады) Шынында да, бұл құстардың әні. Қыста олар жылы аймақтарға ұшып, көктемде отанына оралады. Жылы шеттерге ұшатын құстар қалай аталады? (Жыл құстары) - сендер қандай жыл құстарын құстарды білесіңдер? (Лейлек, Тырна, қарлығаш) - Жарайсыңдар! Бірақ біздің "тау күліне" қараңдар, оған құстар әлі келген жоқ, келіңдер, құстарды мүсіндеп, оларды	есептеледі және босатылады. Командалар қайтадан ортаңғы сызықтарда тізіліп, тәрбиеші сигнал береді. № 2 нұсқа. Сигнал берер алдында тәрбиеші балаларға әр түрлі физикалық жаттығуларды қайталауды ұсынады, содан кейін күтпеген жерден сигнал береді. **(математика негіздері)** **«Аққу»** **Міндеті:** Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** Маша: - Сәлеметсіңдер ме, Менің атым Маша. Бүгін менің анам мен әкем базарға жиналды. Олар маған іниме қарауымды айтты. Мен қыздармен ойнағым келді, Мен кетіп қалдым, інімді жалғыз қалдырдым, ал қаздар-аққулар оны орманға алып кетті (жылайды) балалар, маған інімді табуға көмектесіңдер.	- Жануарларға мұқият қарап, оларда әлі 4 не бар екенін айтыңдар.(аяқтар) **(математика негіздері)** **«Гүлді ағаш»** **Міндеті:** Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **(мүсіндеу)**	жер үсті, су, әуе. Сондай-ақ, әртүрлі көлік құралдарын бейнелейтін ұяшық форматындағы суреттерді кесу. Суреттерді ұяшықтарға дұрыс орналастыру. **(математика негіздері)** **«Бәйшешек»** **Міндеті:** Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **(мүсіндеу)**

		ағашымызға отырғызайық. (Келіңдер). Тәрбиеші балаларға Ұзақ бейнеленген суретті көрсетеді, оны балалармен бірге қарастырады, сұрақтар қояды: - Бұл құс қалай аталады? (Ұзақ) - Ұзақ қандай түсті? (Қара) Бұл құста не бар? (денесі, мойын, бас, қанаттар, құйрық, аяқтар, тұмсық, көздер). Құстардың қанаттары қанша? - Құстың денесі, басы, тұмсығы қандай? - Денесі сопақша,басы дөңгелек, тұмсығы ұзартылған. - Құстың денесі немен жабылған? (қауырсындар) Тәрбиеші балаларға құстарды қалай мүсіндеу керектігін көрсетеді және айтады **(мүсіндеу)**	- Ал, балалар, біз Машаға көмектесеміз бе? Оның қандай ертегіден шыққанын кім тапты? (балалардың жауаптары) - Жарайсыңдар, бірақ біз бұл орманға қалай жетеміз, ол ертегі ме? Тәрбиеші балаларға аққуды мүсіндеуді ұсынады. Балалармен бірге құстың құрылымын талқылайды: сопақша денесі бар, ұзын, иілген мойын, үшбұрышты тұмсығы бар кішкентай бас, қанаттары. Жұмысты орындау кезеңдері. **(мүсіндеу)**		
2-ші таңғы ас	**Үнемді тұтыну** **Мақсаты:** табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру..Балаларға тамақ ішер алдында қолды жуу, тамақтану кезінде дұрыс отыруларын қадағалау, ескерту жасау; орындыққа сүйенбей, шынтақты дұрыс қойып отыруларын қатаң қадағалау; тамақ ішер алдында балалардың бір-біріне астың дәмді болуын тілеп; тамақтан соң алғыс айту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуенге дайындық	**Еңбегі адал-жас өрен.** Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу.				

	Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұс мотористерді дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **((қазақ тілі***)**				
Серуен	**Бақылау: Торғайды бақылау.** Мақсаты: Торғай жайлы мағлұмат беру.Балаларды құстарға қамқор бола білуге тәрбилеу. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Көркем сөз:** Торғай, торғай, торғайсың Жерден тары шоқып алғайсың. Бөтегеңді томпайтып Биікте ұшып самғайсың. **Сұрақтар:** -Ауламызда нелер ұшып жүр? -Торғай қандай құс? -Түсі қандай? -Олар немен қоректенеді? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал-жас өрен:** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола	**Бақылау: Көк шөпті бақылау.** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? Дала қандай түске ене бастады? **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер, Оның аты.... (шөп) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал-жас өрен:** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)**	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты: Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал-жас өрен:** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойыны:** «Құстар мен мысық» **(дене тәрбиесі**)**	**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты: Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Жұмбақ.** Кейде сипап кетер, Кейде ұйпап өтер. (жел) **Сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал-жас өрен:** **Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (еңбек қызметі)	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал-жас өрен:**

	білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойыны: «Аңшылар» (дене тәрбиесі**)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	**Қимылды ойыны: «Жапалақтар» (дене тәрбиесі**)** **Жеке жұмыс: Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	**Жеке жұмыс:** Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	**Қимылды ойыны:** «Құстарды ұшып келуі» **(дене тәрбиесі**)** **Жеке жұмыс:** Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	**Еңбек:** Алаңды жинау. Мақсаты: Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойыны:** «Құстар мен мысық» **(дене тәрбиесі**)** **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. **Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.
Серуеннен оралу	**Еңбегі адал-жас өрен:** **Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(қазақ тілі***).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар: Үнемді тұтыну** **Мақсаты:** табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. берілген тағамды толық ысырыпссыз жеуге, мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз». (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Еңбегі адал-жас өрен.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				

	Әлди **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні (музыка****)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене тәрбиесі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(дене тәрбиесі**).**				
Бесін ас	**Гигиеналық дағдылар** **Үнемді тұтыну** **Мақсаты: табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. берілген тағамды толық ысырыпссыз жеуге, мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру.** Ас ішкенде күнде біз. Сөйлемейміз, күлмейміз. Астан басқа өзгені. Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары,	**Ойын – «Киім тігуге арналған Ателье»** Барысы: Тәрбиеші балаларға көйлегін	**«Экологиялық соқпақ» Вариативтік бағдарламасы**	**Ойын: "Аяқ киімді жөндеу"** **Барысы.** Тәрбиеші топқа аяқ киім әкеліп: "Мына	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»**	**Ойын: "Машиналарды жөндеу"**

бейнелеу әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативтік, жеке, қосымша бағдарламалар**	көрсетіп, ательеде тігілгенін айтады. Ательеде қалағандардың барлығына көйлектер тігіледі. Тәрбиеші балалардың назарын Дина қуыршағының ескі көйлегіне аударады, оған ательеге барып, жаңа көйлек тіктіруді ұсынады. Содан кейін ол балалардан қуыршақтарына жаңа киім жасағысы келетінін сұрайды. Барлығы бірге ательеге барады. Тәрбиеші ательенің тігіншілерімен рөлдік диалог жүргізеді. Алдымен қуыршақ ойынының үлгісі беріледі. Тігінші: - Дина, мен саған жаңа көйлек керек екенін көріп тұрмын. Саған қандай көйлек керек? (Материалды көрсетеді.) Сен мұны полка нүктелерімен таңдайсың? Мен таспаны алып, қанша материал қажет екенін өлшеймін. Енді күте	**(қоршаған әлеммен таныстыру)** **"Әдемі құс"** **Міндеті:** Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Балаларды тақтаға көрсету үшін шақыру арқылы оның сурет техникасын нақтылау. Қажетті материалдар: түрлі-түсті қарындаштар (немесе түрлі-түсті балауыз қарындаштар), 1/2 парақ қағаз. Барысы: Жұмыс барысында балалардың назарын құсты бояуға аудару, сонда ол әдемі болады. Суреттің мазмұнына сәйкес келетін толықтырулар енгізуді ынталандыру (арамшөптер, дәндер, күн және т. б.). Барлық суреттерді балалармен бірге қарастыру, ең әдемі құстарды таңдау, балаларға не үшін ұнағанын түсіндіру (түс, бас безендіру, құйрық және т.б.). **(сурет салу)**	аяқ киімнің өкшесі сынған. Не істеу керек? Кім жөндей алады?" Балаға жақындайды. Тәрбиеші. - Гриша, сен шеберсің бе? Аяқ киімді жөндей аласың ба? Менің баратын жерім жоқ. Мен жүрдім, сүріндім, өкшелерім сынды. Аяқ киімді жөндеу керек. Сенде балға, шегелер бар ма? Сен қалай жөндейсің? Сен балғамен түртесің бе, шегемен шегелейсің бе? - Қараңдаршы, балалар, Гриша менің аяқ киімімді жөндеді, енді мен оларды қайтадан кие аламын (аяқ киімді киеді.) Аяқ киімін жөндегісі келетін балалар, келіңдер, бізде жақсы шебер бар. Ол өкшесін қағып, терісін тігуді біледі. Тәрбиеші балаларды аяқ киімді жөндеуге алып келуш шақырады. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Еркін ойын»** **Міндеті:** Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.	**Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша**,** жуғыш заттар. **Шарты:** Күнделікті үйде қолданатын ыдыс, қол киімдер жуатын заттарды алуға бару, бірі жүргізуші, бірі анасы және баласы болып ойнау. **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Күн шуақтары»** **Міндеті:** Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.. Құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **Материалдар:** құм салынған табақтар	**Барысы:** Тәрбиеші машинамен ойнп жатқан балаларға жақындайды және оларға ойынды байытуға көмектеседі. - Денис, сенің көлігіңнің доңғалағы түсіп кеткен сияқты. Шеберді шақырғың келмейді ме? Дөңгелекті өзің ауыстыра аласың ба? Жарайсың. Тек біреуі ыңғайсыз, менің саған көмектескім келеді немесе сен жүргізушілерден біреуді шақыр. Олар қазір демалады, түскі ас ішеді. (Ұлдарға жақындайды.) Жүргізушілер, сендер демалдыңдар ма? Түскі ас ішіп үлгердіңдер ме? Онда сендерді Денис шақырады. - Денис, доңғалаққа болғанын түсіндір. (Денис түсіндіреді.) Егер доңғалақ түсіп кетсе, оны өзің өзгерте аласың. Егер есік те жұмыс істемесе, жөндеу

	тұр, көп ұзамай сенің көйлегің дайын болады. Тігінші: -Келесі кім? Кім жаңа киім тіктіруді қалайды? Бала (қуыршақ). - Мен. Тігінші: - Сен не тіктіресің? Бала. - Көйлек. Тігінші: - Кім үшін? Бала. Рита қуыршағым үшін. Тігінші: - олай болса материалды таңда. Мен өлшеп, Ритаға көйлек тігемін. Қуыршақтары бар балалар диванға отырады және күтеді. Тігінші шығып, қуыршақтарға арналған жаңа көйлектер шығарады. Балалар қуыршақтарға арналған жаңа киімді киіп көреді **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Сиқырлы суреттер»** **Міндеті:** Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Материал:** біз қағаздың бетін түрлі — түсті балауыз қарындаштарымен,		Құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **Материалдар:** құм салынған табақтар Шарты: тәрбиеші балаларға бірнеше суреттерді көрсетеді. Балалар олардың атын атап, құмның бетіне суреттерін салады **(сурет салу)**	Шарты: тәрбиеші балаларға бірнеше суреттерді көрсетеді. Балалар олардың атын атап, құмның бетіне суреттерін салады **(сурет салу)**	шеберханасына — автосервиске баруға болады. Жөндеуге барасың ба немесе өзің жасайсың ба? Өздері. Содан кейін құралдарды алу керек. Сендерде олар бар ма? Жарайды. Мен де көлігімнің дөңгелегін ауыстырдым. Алдымен оны алып тастау керек. Содан кейін жаңасын салу керек. Балалар көліктерін жөндейді. (қоршаған әлеммен таныстыру) **Дидактикалық ойын: «Түсті гүлдер»** **Міндеті:** Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.. Құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **Материалдар:** құм салынған табақтар Шарты: тәрбиеші балаларға бірнеше суреттерді көрсетеді. Балалар олардың

	үстіне қара гуашь бояуымен бояймыз (бояу домалап кетпес үшін оны талькпен араластырған дұрыс). **(сурет салу)**				атын атап, құмның бетіне суреттерін салады **(сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс	**Бұл кім? Бұл емес пе? пе?** **Міндеті:** қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету *Дюсекин Алдияр* **(қазақ тілі***)**	**Геометриялық фигуралар** **Міндеті:** геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру *Оразбай Дамир* **(математика негідері)**	**Өсімдіктер** **Міндеті:** ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. *Қали Илияс* **(қоршаған әлеммен таныстыру)**	**Гараж** **Міндеті:** Құрастыруд бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлдене орналастыру тәсілдер қолдануға үйрету. *Марат Айзере* **(құрастыру)**	**Бейнеле** **Міндеті:** құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. *Агыбай Айсултан* **(сурет салу)**
Серуенге дайындық	**Еңбегі адал-жас өрен:** **Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Ұлттық ойын-ұлт қазынасы: «Қуырмаш »** **Мақсаты:** Балалардың ойлау қабілетін арттыру, дүниетанымын,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Ұлттық ойын-ұлт қазынасы** «Допты қуып жет» Ойын мақсаты: балаларды шыдамды,сабырлы қалыпта берілген белгіні тыңдауға,тез	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Ұлттық ойын-ұлт қазынасы** «Тышқан мен мысық» Ойын мақсаты:балаларды шапшаң әрі шыдамды,ұйымшылдыққ а үйрету. Ойын шарты: Бұл ойынға	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Ұлттық ойын-ұлт қазынасы** «Түлкі мен балапандар» Ойын шарты: Бұл ойынға балалар 7-8 ден бөлініп ойнайды.Топ ішінде бір баланы «түлкі»	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(қоршаған әлеммен таныстыру)** **Ұлттық ойын-ұлт қазынасы** «Боран» Бұл үлкен кең залда болады.Бұл ойынға қажетті заттар «боран» киімі (ақ түсті беп перде,гимнастикалық

	қызығушылығын арттыру. Ойын шарты: Бұл ойында көбіне балаларды үлкендер ойнатады, тәрбиелік мәні күшті ойын. Балалардың қолын саусақтарының ұшынан ұстап тұрып, алақан қазан қып жалғыз саусағымен қуыра бастайды. -Қуыр, қуыр, қуырмаш -Балапанға бидай шаш. Сонан соң ойнатып тұрған балалардың бір-бірден саусақтарын бүгеді. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(дене тәрбиесі**)**	жүгіругі,түсетеріңн көлемін ажырата білуге баулу. Ойынның шарты:бұл ойынға 5-6 бала, тәрбиеші басқаруымен қатыса алады.Тәрбиеші доптарды себетке салып алып,балалрдың алдына домалатып жібереді.»Допты қуып жет»деген белгі бойынша ,балалар допты ұстап алып тәрбиеші ұстап тұрған себетке салуы керек. к/құралдар: түрлі-түсті ,үлкен-кішілі доптар. **(дене тәрбиесі**)**	топ балары бәрі тегіс қатыса алады.Балаларды (қақпа қалың) дөңгелене тұрғызып,ортаға тәрбиеші көмегімен тышқанмен мысық сайланады.Мысық тышқанды қуып ұстап алуы керек.Дөңгелене тұрған балалар тышқанды яғни мысықтан құтқару үшін,қақпадан тышқанды шығарып діберіп мысықты шығармауға тырысады.Мысық тышқанды ұстау үшін шапшаңдық керек.Мысық тышқанды ұстап алса,ойынға келесі жаңа балалар қатыса отырып алмаса береді. К\құралдар: мысық,тышқан бетперделері. **(дене тәрбиесі**)**	етіп сайлап,қалған балаларды балапандар деп әркайсысына бетпердке кигізіп ойын ойналады.Ойында балапандар түлкі кейіпкеріне ұсталып қалмауы үшін,тәрбиеші көмегімен белгі бойынша ойынды бастап аяқтауы тиіс.Балалар шапшаң кең бөлмені айнала қашуы тиіс. К\құралдар: түлкің мен балапандар беп перделері. **(дене тәрбиесі**)**	қабырға болуы тиіс) Ойын шарты:ойынға 8-10 бала қатыса алады.Бір баланы боран киімін кигізіп,қалған балалар боран алып кетпеуі үшін,Боран у-у-у деп келе қалғанда гимнастикалық қабарғаға өрмелеп шығуы керек.Боран соғып балаларды бір айналып өтеді.Ұсталып қалған баланы,боран алып кетеді.Ойын 2-3 рет қайталанып ойналады. К\Құралдар: Боран киімі ақ матадан тігілген жамылғы бептерде. **(дене тәрбиесі**)**
Серуеннен оралу	**Еңбегі адал жас өрен. Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әреке**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Әжелер мектебі:** Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка****)** Өнер бұрышында аңдардың бояу суреттерін бояту, ұлпақар мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еркін рөлдік ойындар.**				

Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-анаға кеңес: «Сөйлеу қабілеті бұзылған балаларда, қолдарының ұсақ моторикасын дамытуға арналған тіл дамыту құралы»